PAZAR
20 KÂNUNUEVVEL 1931
6 ncı sene, No. 2105
NUSHASI 5 KURUSTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT

Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Kaçakçılık lâyihası dün ikmal edildi

Sabık Hidiv Amman'a gitti - Nuri Pş. bugün geliyor

Bütün ümit Buğdayda

Cihan buhranmı buğday fiatının sukutuna atfedenler var. Bunlar, buğday fiatinde görülen ârızî sağlamlığa bakarak, buhranın sonu geldiğini tahmin ediyorlar. Bu tahmin doğ ru mudur?

Fiatteki ârızî sağlamlık bu seneki cihan buğday mahsulünün az olmasındandır. Geçen sene görülmemiş derecelerde düşen buğday fiatinden cihan zürraı korktu. Buğday ekim sahasını daralttı. Daralışı, baş ta gelen buğday memleketlerin den Kanada'da yüzde 3, Amerika ittihat memleketlerinde yüzde 5, Arjantin'de yüzde 19, Avusturalya'da yüzde 26, idi. Buna bir de havaların fenalığı ilâve oldu. Rusya'da da beş senelik plânın gösterdiği yüzde 10 fazlalık temin edilemedi. Neticede 1931 rekoltesi ge çen senenin altına düştü. Son senelerin kış rekolteleri milyon kental (bir kental 100 kilo) olarak şöyledir:

1927	987
1928	1071
1929	939
1930	1010
1931	971

Bu sebeptendir ki ikinci teşrinin başında cihan buğday fiatı, birinci teşrin başındaki fiata göre yüzde 30 fırlamıştı. Fakat bu sağlam görünen fiat ne kadar devam edecek malûm değildir. Zira, fiatleri indirme ğe mütemayil yeni bir âmil günden güne tesirini arttırmak tadır. Gümrükler, buğdayın sathı arzda serbestçe dolaşmasına mani oluyor.

Son aylarda başlıyan gümrük arttırma cereyanı ilerilediği müddetçe, buğdayın istikbalinden emin olmak ihtiyatlı hareket değildir. Rekolteler noksan düşebilir, buğdayın fiatını çıkarabilecek arz noksanları olabilir. Fakat buğday ser bestçe alınıp satılmadıktan sonra, faydası yoktur.

Diğer taraftan, mülâhaza edilmek icap eder ki, bu seneki buğdayların maliyet fiatleri geçen seneki buğdayların ma liyet fiatlerinden ucuzdur. Zira, bu seneki buğdaylar ucuz tohumlarla yetiştirilmiştir. Bundan başka, geçen senelerin verdiği tecrübelerden istifade edilerek daha vâsi mikyasta makine kullanılmıştır. Ve niha yet, bir haylı yarım kuru arazide dahi zeriyat yapılmıştır. Bütün bunlar, bu seneki buğdayın maliyet fiatını indirmiş olan âmillerdir. Elbette bu şartlar altında istihsal edilen buğday, asgarî fiatlere kadar piyasaya sevkedilebilir. Halbuki geçen sene mahsulü böyle değildi. Maliyet fiatı yüksekti. Mahsulün bir ehemmiyetli kısmı, 15 milyon tonu — ki şimdiye kadar görülmiyen stoktur. — Piyasaya çıkarılma mış, silolarda hıfzolunmuştu.

Bu sebeplerdendir ki, önümüzdeki haftalarda buğday fiatlerinin yükselmesi ve neticede ziraat kredisinin canlanması ihtimalini zayıf görmek icap eder. Bilhassa bu nokta, buhranın sonu geldiğini tahmin edenlere, kuvvet veriyor. Ziraat kredisile beraber umumî iktısat hayatının canlanacağını ümit ettiriyor.

Tahmini ve ümidi bu kadar ileri götürmek ihtiyatsızlık olur. Fakat buna mukabil, buğday fiatının hiç olmazsa geçen seneki gibi yuvarlanmıyacağı ihtimalinden bahsetmek kabildir. Bu takdirde, diğer iktısat sahalarının bir derece doğrulmaları için sağlam bir mesnet mevcut olmuş olacaktır. Ve bu surette diğer iktısat sahaları, bazı istifadeler edecek ve hattâ hissolunur bazı inkişaflar dahi yapabileceklerdir.

Bu netice ile buhranın sonu geldiği zannı arasında haylı mesafe vardır. Buhran, buğdaydan koptu ise, zail olması için, buğday fiatının 1927 seviyelerine çıkması ve bunun için de dünya buğday ticaretinin durdurulmaması iktiza eder. Kabil olacak mı?

Müderris
Nizamettin ALİ

18 münferit hakimlik teşkil edilecek

Kaçakçılık lâyihası bugün heyeti vekilede müzakere edilecektir

Yeni lâyihanın esasları

ANKARA, 19 (Telefonla) — Adliyede kaçakçılık kanun lâyihasını hazırlıyan komisyonun dünkü içtimaına Adliye vekili Yusuf Kemal Bey de iştirak etmiştir. Bu içtimada hazırlanan lâyiha üzerinde bazı retuşlar yapılmış birkaç esasın formülü bulunmak üzere bugün de içtima edilmesi takarrür etmiştir.

Bugünkü içtima geç vakite kadar devam etmiş ve lâyiha ikmal olunmuştur. Kaçakçılık kanununu tadil mahiyetinde olan yeni lâyiha ve esbabı mucibesi tebyiz edilerek yarın sabah Başvekâlete takdim olunacaktır.

Bu yeni lâyiha ile mer'î bulunan gümrükler kanununda yalnız gümrüklerde yapılacak muameleye dair hükümler ipka edilmekte, diğer cezaî hükümler ilga olunmaktadır.

Yeni lâyihada idare âmirlerine kaçakçılıkla alâkadar olmaları için salâhiyetler verilmekte, vazifeler tahmil edilmektedir.

Münferit hâkimlerin kaçakçılar hakkında verecekleri hükümler temyiz mahkemesinde teşekkül edilecek hususî bir hey'et tarafından tetkik edilecek, bu suretle azamî sür'at temin edilmiş bulunacaktır.

Diğer taraftan öğrendiğime göre, kaçakçılık maznunlarını muhakeme etmek üzere teşkili mukarrer 18 münferit hâkimlik için Adliye vekâleti hazırlıklara geçmiştir. Komisyonda bulunan temyiz mahkemesi âzaları birkaç gün daha bura da kalarak hazırlanmış olan adlî ıslahat projelerini tetkik edeceklerdir.

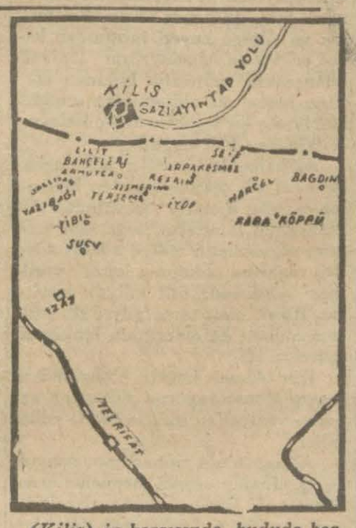

(Kilis) in karşısında hududa beş altı kilometre mesafede kaçak depoları olan köyler.

Adliye Vekili Yusuf Kemal B.

Kaçakçılık lâyihasının yarın öğleden sonra toplanacak Hey'eti Vekilede müzakeresi çok muhtemeldir.

Darülfünunlular bir miting yapacaklar

Bu mitingte gençliğin tasarrufa gösterdiği alâka izhar edilecek

Tasarruf haftasının so..ancu günü Ankarada yapılan miting

Darülfünun ve yüksek mektepler Talebe cemiyetleri murahhasları tasarruf ve yerli malı fikrini memleket dahilinde her zaman neşrü tamim için dün Halk evinde ikinci içtimalarını yapmışlar ve bazı mukarrerat ittihaz etmişlerdir. Evvelâ daimî bir faaliyette bulunmak üzere her fakülteden bir murahhasın iştirakile bir komite teşkil edilmiştir.

Gençliğin gayesi yalnız tasarruf haftasında değil, her zaman vatandaşlara yerli malını tercih ve tasarrufa riayeti ettirmektir.

Bu hususta geniş bir program hazırlanmıştır. Bu programın tatbikatına intihap edilen komite memur edilmiştir. Komite bugünden itibaren alâkadar makamatla temasa başlıyacaktır. Vücude getirilen programa nazaran 313 kânunuevvelde da-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Irak Başvekili Bugün geliyor

Tayyare ile beklenen Nuri Pş. Toros ekspresile gelmektedir

Tayyare ile geleceği bidayette haber verilen Irak Başvekili Nuri Paşanın, dün alınan malûmatta, Toros treni ile gelmekte olduğu anlaşılmıştır.

Vilâyete gelen malûmata göre, Nuri Sait Paşa dün sabah Adana'dan geçmiştir. Binaenaleyh bugün şehrimize muvasalât edecektir. Irak başvekili'nin maiyetinde Maliye müdürü İbrahim Kemal ve Vüzera memur kâtibi Abdullah İbrahim Beyler ve İktısat müdürü Yusuf Corci efendi bulunmaktadır.

Nuri Sait Paşa burada bir gün kalacaktır. Yarın Ankara'ya hareket etmesi çok kuvvetlidir.

Nuri Paşa Haydarpaşa istasyonunda Vali muavini Fazlı, Polis müdürü Ali Rıza Beylerle alâkadar zevat tarafından karşılanacaktır.

Polis müfrezesi resmi selâmı ifa edecektir.

Nuri Paşa niçin geliyor?

KERKÜK, 17 — Türkiyeye hareket etmek üzere olan Reisülvüzar Nuri Sait Paşa Türkiye ile Irak ticarete ve Irak - Türkiye beyninde iskâna müteallik ittifaknamelerin akti için Maliye müdiri umumisi İbrahim Kemal Beyle Maliye nezaretinde ticaret kısmı müdürü Corci Efendiyi yanına almıştır.

Buna dair müzakeratın hitamından ve bu iki ittifaknamenin aktinden sonra İbrahim Kemal Beyle Corci Efendi Iraka avdet edeceklerdir. Nuri Paşa da İstanbul tarikile Kânunusanide in'ikat edecek Cemiyeti Akvamın Irak azalığını kabul içtimaında hazır bulunmak üzere Cenevreye gideceklerdir.

Kolilere yer Kalmadı

Paket postanesi tıklım tıklım doldu

2 numaralı kararname ile koli muamelâtının kontenjana tâbi tutulması üzerine, koli muamelâtı durdurulmuştu. Hariçten gelen kolilerin ithali için henüz bir emir gelmediğinden gelen koliler paket postahanesi anbar ve antrepolarında yığılı kalmıştır.

Şu son iki haftada gelen koliler, paketler büyük bir yekûn teşkil ettiğinden postahanenin bütün anbarları, koridorları hattâ methali bile dolmuştur. Söylendiğine nazaran artık postahanede paket koyacak yer kalmamıştır.

Bu sebeple paket postahanesi çok fena bir vaziyete girmiştir.

Efgan sefiri geldi

Efgan sefiri, Ahmet Han Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Ankara hattı düzeldi

Evvelki akşam bozulan Ankara telefon hattının tamirine dün devam edilmiş, ve hat akşam üzeri tamir edilmiştir.

M. Rivas'ın Sözleri

Bütün komisyonu mu, yoksa kendi bürosunu mu alâkadar ediyor?

Beyanatı bir suitefsiri mucip olan M. Rivas (solda) ve M. Holştad

Muhtelit mübadele komisyonu bitaraf azasından M. Rivas Vikuna birkaç gün evvel Şili'den avdet etmiş ve evvelki gün bir gazeteye, gaybubeti esnasında komisyonda yapılan işleri tenkit eder tarzda beyanatta bulunmuş.. M. Rivas'ın gider ayak mesaî arkadaşlarını tenkit etmesi, ve bilhassa yapılan işleri beğenmemesi şayanı dikkat idi. M. Rivas beyanatında diyor ki:

"— Buradan gitmeden evvel evrakın sür'atle tetkiki için bazı usuller ihdas etmiştim. Fakat her nedense benim mufarekatim esnasında bu usul terkedilmiştir. Avdetimde giderken bıraktığım henüz halledilmemiş dosyaları gene neticelenmemiş buldum. Halbuki koyduğum usul takip edilseydi, işler bu sene bidayetine kadar bitecekti. Bugün tatbik edilen usullerle işlerin haziran nihayetine kadar bitirilmesi müşküldür."

M. Rivas'ın hayret uyandıran bu sözleri üzerine Muhtelit mübadele komisyonu reisi M. Anderson ile diğer bitaraf âza M. Holştad'ın ne düşünmekte olduklarını öğrenmek istedik. M. Anderson, nezdinde M. Holştad da bulunduğu esnada kendisini ziyaret eden bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— M. Rivas beyanatında, yalnız kendi riyaseti altında bulunan teknik büronun mesaisinden bahsediyor, halbuki herkesçe malûm olduğu üzere komisyonun mesaisi yalnız bu büroya münhasır değildir. Bu büro İstanbul'da Etabli Rumlara ait olup ta, İstanbul'dan gayri yerlerde bulunan emlâkin Yunan hükûmeti tarafından verilecek 150 bin İngiliz lirası ile tazmini, ve Garbî Trakya'daki etabli Türkler'in Yunanistanda bulunan emvalinin ayni tarzda tazmini meselesi ile iştigal etmektedir. Fakat komisyon bunun haricinde bir çok işler görmüş ve memnuniyeti mucip neticeler elde etmiştir. Komisyonun mesaisi ve icraatı hakkında efkârı umumiyede bir sui tefehhüm vuku bulmaması için size bu hususta izahat vereyim.

Komisyonun etabli vesikası itası hakkındaki mesaisi hayli ilerlemiştir. M. Rivas beyanatında bu noktaya temas etmemiştir. Fakat sarfedilen mesai sayesinde Garbî Trakya'da etabli vesikası tevziati hitam bulmuş ve şimdiye kadar 105 bin vesika tevzi edilmiştir. İstanbul'daki etabli vesikası tevziati henüz bitmemiş ise de, şimdiye kadar 68,000 vesika verilmiştir.

İade edilen emlâk

Bundan maada İstanbul'da etabli Rumlara ait bazı emlâk te iade edilmiştir. Bu hususta Büyük Millet Meclisince kabul ve tatbikine başlanan kanun vazifemizi pek ziyade teshil etmiştir. Komisyon bu sebeple, Türk hükûmetine medyunu şükrandır. İstanbul'da etabli Rumlara iade edilecek takriben 275 parça emlâk vardır. Bunlarda hazırlanan listeler mucibince İstanbul vilâyeti tarafmdan tahliye ve sahiplerine teslim edilmektedir.

Yunan emlâkinin iadesi

Bundan maada iade edilmiş ve edilecek Yunan tebaasına ait emlâkte vardır. 1929 senesi ağustos ve eylûl aylarında bir çok emlâk iade edildi. 14 ağustos 1930 tarihinde Türk murahhasları, Yunan emlâki üzerine mevzu haczın fekkedildiğini ve her türlü vazıyet muamelâtına nihayet verildiğini resmen beyan etmişlerdi. Bunun üzerine 257 Yunanlıya ait emlâk iade edildi.

Geriye kalan 138 parça emlâkten 64 ü geçen teşrinisani ayında iade edilmiştir. Bunlardan 10 parça emlâkin sahiplerinin tabiiyetleri hakkında bazı itirazlar vaki olduğundan iade edilecek ancak 64 parça kalmıştır. Yalnız bu emlâktan İs-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Sabık Hidiv Amman Emirini ziyarete gitti

Dün hareket eden Hidiv'in bu seyahati üç hafta sürecek

Suriyeden geçerken Fransız fevkalâde komseri tarafından da istikbal edilecek

Sabık Mısır Hidivi Abbas Hilmi Paşa Hz. Şarkî Erden hükümdarı Emir Abdullahın davetine icabet etmek üzere dün saat 15,30 da Haydarpaşadan Toros ekspresile hareket etmişlerdir. Sabık Hidiv Hazretleri, garda şehrimizde bulunan birçok şahsî dostları tarafından teşyi edilmiştir.

Abbas Hilmi Paşa, trenin hareketinden yarım saat evvel gara gelmiş, ve teşyilerinde bulunan zevat ile ayakta bir müddet görüşmüş, ve hepsinin ayrı ayrı ellerini sıkarak veda etmiştir.

Abbas Hilmi Paşa, buradan doğruca Halebe gidecek ve Halepte tevakkuf etmeden Lâzkiye tarikile ve otomobille Biruta geçecektir. Sabık Hidiv, Birutta Fransanın Suriye fevkalâde komiseri M. Ponsot tarafından istikbal edilecek ve Beyrutta şerefine resmî bir ziyafet keşide olunacaktır.

Ziyafette, Lübnan Reisicümhuru M. Şarl Debba da bulunacaktır. Abbas Hilmi Paşa Beyrutta, bir gece geçirdikten sonra, Hayfa tarikile Kudüse geçecek ve Kudüste bir hafta kadar misafir olacaktır.

Abbas Hilmi Paşa, Kudüsten sonra (Amman) a gidecek ve burada Erden hükümdarı Emir Abdullah tarafından merasimle karşılanacaktır.

Sabık Hidiv Ammanda birkaç gün Emirin misafiri olduktan sonra, Şam tarikile İstanbula dönecektir.

Seyahat üç hafta devam edecektir. Sabık Hidiv Hazretlerinin avdetinden sonra ikinci bir Ankara seyahati yapacağı söylenmektedir.

Dünkü Son Posta gazetesi, sabık Hidivin bu seyahati Kudüsteki kongreye kendi namlarına iştirak eden Mısırda münteşir Essiyase gazetesi muharrirlerinden Mahmut Azmi Beyin, şehrimize avdetinden sonra karar verdiklerini ve seyahatin Suriye tahtının Abbas Hilmi Paşaya teklifi ile alâkadar olduğunu yazıyor.

Dün, bir muharririmiz, sabık Hidiv Hazretlerine Haydarpaşa garında mülâki olarak kendilerinden bu haberin doğru olup olmadığını sormuştur.

Abbas Hilmi Paşa Hazretleri, gülerek, sadece:

— Suriye'ye ilk defa gidiyorum... Size ne söyliyebilirim? Cevabını vermişler, müteakiben de:

— İnşallah, İstanbula avdetimde görüşürüz, demişlerdir.

Sabık Hidiv Hazretlerinin,

Sabık Hidvin dün hareket ederken istasyonda aldığımız resmi

Suriye ve Filistin seyahatleri esnasında kendilerine hususî kâtipleri Ârif Paşa ile Essiyase gazetesi muharrirlerinden Mahmut Azmi Bey, Hasan Nasir Bey ve diğer maiyetleri erkânı refakat etmektedirler.

Bundan maada, şehrimiz tüccarlarından Kavalalı İsmail Hakkı Bey de Abbas Hilmi Paşa refakatinde Suriyeye hareket etmiştir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Matbuat balosuna hazırlıklar

Dün Maksimde toplanan komite

Matbuat cemiyeti senelik balosunu 9 şubat gecesi verecektir. Balonun mükemmel olması için ihzarî komite dün akşam Maksim salonunda toplanmıştır.

Komitede Türk ve ecnebî mümtaz zevat ve gazeteci arkadaşlar bulunmuştur.

Balonun mükemmeliyetini temin için muhtelif komiteler teşekkül etmiştir. Balo senenin en yüksek balosu olacak ve çok kıymetli hediyeler tevzi edilecektir.

Avrupa'da son balolarda olduğu gibi, çok cazibeli eğlenceler de tertip edilecektir.

Siyasî Tefrika: 31

Birinci Millet Meclisi

Yazan: Edirne Meb'usu
M. Şeref

Eşya yığınları ve ardı arkası gelmiyen insan kümeleri

Bütün bu yaralı ve dertlilerle uğraşanların başında Celâl Bey isminde bir zat vardı

Yüzlerce ufak tefek çadırlardan başka, çerkelerde, çeşit çeşit yatak sargılarından, çarşaflarından, kilimlerden yapılmış, ağaç dallarile tutturulmuş kulübemsi yerlerde, ihtiyar, genç kadın ve çocuklar... Zabit, memur aileleri, hepsi hepsi buralara dağılmış, sevk için araba bekliyorlardı.

Berideki askerî binaların önünde ekin tınazlarına benzeyen dört beş tepe boş kurşunun kovanı, ağzı dökülmüş, namlusu bozuk eski toplar... Adedi meçhul eşya yığınları ve nihayet ardı arası kesilmeyen insan kümeleri, bin bir çeşit adamlar ve elhâsıl karmakarışık bir eşya ve insan meydanlığı! Burada hiç durmadan koşan, uğraşan, çalışan, bütün susmayan kadın ve çocuk ağızlarından dökülen bin bir şikâyeti dinleyen, herkesin derdine çare arayan, yaralı askerleri hastanelere sevkeden, herkese ekmek yetiştirmeğe uğraşan, gelen geçen taburların dizi puslalarını alarak sevklerile ve ihtiyaçlarının temini ile uğraşan ve nihayet bir tek adamın tahammülünün fevkinde yük taşıyan tekaütten muvazzafa alınmış bir binbaşı Celâl Bey vardı. (Şimdi İzmir belediye hizmetinde olduğunu işittim.)

Bu kadar mütehamil ve çalışkan bir adam olamaz. Kızılırmak boyuna, köprünün solundan itibaren hemen hemen bir haftaya varmadan yaptırdığı tuğladan örülmüş fırınların önünde, geniş hamur tekneleri yerleştirilmiş tezgâhlar işlemeğe başladı. On iki fırın yirmi dört saatte beş altı ağız ekmek çıkarıyor, mini mini dekovil bunları sevkediyordu.

Burası, merkezî Anadoludan, şarkî Anadoluya, Karadeniz sahil Anadoludan yollara dökülen her kafilenin uğrağı idi..

Sevkiyat burada toplanır, buradan cephelere dağılırdı. Kızılırmağın sol kıyısına bir kaç yüz çerke kurulmuş, önlerinde ocaklar yapılmış, örsler işliyor, kösteler dönüyor, araba araba, taşınan ocak maşası, fırın ısranası, kürek sapı, koldemiri, yatağan, küflü pala tahta kılıflı kılıç, hülâsa köylerde, kasabalarda köşede, bucakta paslanmış ne kadar demir parçaları varsa hepsi, hepsi buraya yığılıyordu. Gece bir kaç yüz alevli ateşin etrafında yarı çıplak kadın, çocuklar türlü türlü türküler söylüyor, sıvanmış adaleli bazular işliyor, örsler üzerinde yumuşayan demirler çekiç altında sesler çıkarıyor, körüğün ardına yanlamış sekiz yaşında bir kara oğlan çıplak kol, bacaklarını sağa sola oynatarak ateşi körüklüyor ve nihayet ortaya çıkan bir süngü, bir kasatura Türk vatanına saldıranın göğsüne girmek üzere köstereye verilerek karanlıklar içinde yüzlerce kıvılcımlar yayarak bileniyordu.

Burası görülecek şeydi! Celâl Beyin (Bizim millet alayı) dediği bu insanların hepsi munis, çalışkan, şen, şuh, su başında, yeşilliklerde hayatın zevkini tam manâsile tatan gezici çingenelerdi!

Bu zat, şu çalışkan ve munis insanları toplamış, vatana nafi ve hayırlı yapmıştı.

Sakarya da büyük Gazinin yarattığı millî ruh ve dehanın şaheserleri

Sıvas, cepheye sekiz yüz dokuz yüz kilometre uzaktır. Sıvastan kalkan bir atlı Köprü başı, Şarkışla, Gemrek, Kayseri, Takmak, Mucur, Kırşehir, Hamidiye, Keskin Yahşıhana ancak sekiz — dokuz günde gelebilir.

Ortada kamyon, otomobil, şimendifer de yok. İşte bu kadar uzun mesafede yalnız top ve cephane, müstesna mucize gibi bir şeydir.. Çünkü Türk çocukları kanatlanmış melekler gibi bu top ve cephaneyi mutlaka saatte on beş — yirmi kilometreden fazla uçururlar. Nasıl ?

Sıvastan çıkan top ve cephane köye yaklaşınca derhal bir çıvıltı kopar.. En büyüğü on beş yaşını geçmiyen köy kız ve erkek çocukları derhal ellerinde urganlar, kalın kolan arla bu kafilenin dört yanını alırlar... Muhafızlar bunu pek iyi bilirler. Muhafızlar hayvanlarına olanca sür'ati vererek dört nala koşturdukları halde bu eciz bücüç alayına kat'iyyen yetişemezler.

Bu top arabası, toparlak, cephane sandığı uçmuştur. Yüzlerce çocuk nasıl kolaymı bulup ta bu arabaların dört yanına sardıkları urganları mini mini kol ve ellerine dolarlar, Allahım bir koşudur, başlar ve bir ağızdan yalnız çocuk neş'e ve heyecanının verdiği kudretle gök yüzüne yükselen bir ses iştitilir, ortalık çınlar:

— Yaşasın Mustafa Kemal,

Ve yalnız bu âhenk, bu mini mini Türk ruhlarından yetmiş bin yıllık Türk tarihinin tazyikinden kurtulmak isteyen milletin tam bir ifadesi olarak çıkar.

Arabalar adeta uçar, iki saat sonra yaklaşılan ikinci köyün kenarında, daha henüz ilk arpalığına girmeden bir karınca kaynaklığı, billur sesler görülür, duyulur.

Kan ter içinde, hâlâ hâlâ bunları uçuran yavrucıklar ellerinden bırakmak istemezken öteki köyün mini minileri arabalara koşulmuş, toplar, sanki bir ray üstünde uçup gidiyor... Ve daha hoşu, ellerinde çanaklar ve ince hamurlu ekmekler ile muhafızları da kadınlar doyurur.

Sevkiyat uğrağı olan köylerde başka lâf yoktur.

Tarassut mevkileri gibi çocuklar, gübre tepelerinde, minarelerde, yüksek kara ağaçlara tırmaşarak yolları gözetirler... Bir uğultu sesi işitildi mi? Sanki (silâh başma!) çalmış bir alay asker gibi, bilmem uykuda bile olsa, derhal fırlar, on dakika sonra yol kesilmiş, top cephane öteki köyün mini mini nakliyecilerinden teslim alınmıştır. Bu Sakarya harbinin devamınca hep böyle geçmiştir.

* * *

Bir gün Sıvastan hareket eden bir alayın kumandanı kaymakam Nuri Bey o bile cepheye giderken kemerin önündeki kavaklı ve çayırlı bir değirmenin önünde mola vermişti.

Asker, uyuyor, yakıcı sıcaktan bunalmış yorgun asker serilmiş, nöbetçilerin şose boyunda ağır mıhlı kundurallarının sesinden başka bir şey işitilmiyordu.

Henüz ilk fecrin loş aydınlığı belirirken şosenin üstünden bir gürültü kopmuştu.. Nöbetçiler derhal kulak kabartmışlar. Nuri Bey anlatıyordu:

"Uyumuyordum. Çadırımın önüne çıktım. Bir tehlike olacağını biliyordum. Lâkin öyle kıvrak, şakrak sesler geliyordu ki şaşırdım. Şoseye ilerliyerek, yarı karanlıkta ileri baktım, bu ince, billûr kahkahalar sesler ve bir ağızdan:

— Yaşasın Mustafa Kemal!

Sadaları geliyordu. İlerledim. Allahım, iki yüz kadar çocuk iki namlu ve dört toparlağı öyle uçuruyorlardı ki: ben durunuz, demeğe kalmadan, yıldırım gibi önümden geçtiler.... Arkalarından dört nala koşan muhafızlar, bitkin, yorgun, ağızlarını açmağa vakitleri yok... Ne yapacaklarını şaşırmış bir halde geliyorlar ve bir saat sonra da asıl muhafız döküntüleri bize iltihak etmişti.

(Devamı var)

HARİCÎ HABERLER

Mançuri Meselesi

Rusya ile Japonya arasında bir anlaşma hasıl olmuş

ŞANGHAİ, 19 A.A. — İndopacifique Ajansı, Maliye Nazırı M. Soong'un yarın veya pazartesi günü istifa edeceğini haber vermektedir.

Nankin hükûmetinin, hariciye nazırlığı için M. Hou'u teklif edeceği yeni Canton hükûmetinin de M. Chen'iileri süreceği söylenmektedir.

Diğer taraftan M. Hou'un eyalet meclisi reisliği vazifesini muhafaza yı tercih edeceği rivayet olunuyor.

Tchang - Sue - Linag'ın istifasından sonra

TOKİO, 19 A.A. — Rengo Ajansı, Pekin'den istihbar ediyor;

Tchang - Sue - Liang, istifası münasebetile tamim şekilinde bir telgrafname göndererek 3 aydan yani Mançuri meselesinin başlangıcından beri statokoyu iadeye çalışmış olduğunu ve fakat vaziyette hiçbir salâh alâmeti görülmediğinden, işlerin daha iyi gideceği ümidile, istifasını vermiş olduğunu beyan etmektedir.

Rus-Japon teşriki mesaisi mi?

LONDRA, 19 A.A. — Daily Telegraph gazetesi, Mançuri meselesinde Tekio ve Moskova hükûmetleri arasında bir anlaşma hâsıl olmuş olduğunu yazmaktadır.

Bu gazete, bu itilâfın tamamen zimni ve fakat müsbet ve kat'î olduğunu yazmaktadır. Rusya, bir işgalden ibaret telâkki etmekte olduğu hususu mümkün olduğu kadar iyi bir surette istismar etmeğe çalışmakta olup bu işgal, Çin ile şimali Mançuri'deki Çin nüfuz mıntakası arasında bir tampon vazifesini görecektir.

Rusya, şimali Mançuri demiryolunun istismarına kuvvet verecektir. Hülâsa, Sovyet Rusya, Japonya'nın cenubî Mançuriyi işgal etmesi tarzında şarkî Çin demiryolları mıntakasını işgal etmek tasavvurunda bulunmaktadır.

Bu hal, Sovyet - Rusya'nın Japonya'nın Mançurideki siyasetine müteallik olan protestolarının ne kadar lâfzî olduğunu göstermektedir.

Yeni bir oltimatom

TOKİO, 19 A.A. — Salâhiyettar mahafil, Mançuride sulh ve sükûnu muhafaza etmek maksadile verilecek bir mühlet zarfında Çin ordusunun büyük dıvarın dahiline çekilmesini talep eden bir oltimatomun pek yakında Çin hükûmetine verileceğine dair deveran eden haberleri teyit eylemektedir.

Tasdik komisyonunda fransız murahhası

LONDRA, 19 A.A. — Dün gece geç vakit Dagenhan'da vuku bulan tren müsademesi neticesinde iki kişinin öldüğü ve aralarında bazıları tehlikeli olmak üzere 40 kişinin yaralı oldukları şimdiden bildirilmektedir.

Yolcu treninin lokomotifi ile ilk 4 vagon, yolun üzerinde tevakkuf halinde bulunan eşya treninin arkasına bindikten sonra hattan çıkmıştır.

Kesif bir sis içinde vukua gelen kazanın henüz sebepleri malûm değildir. Darbenin şiddetinden dolayı eşya treninin beş vagonu da yoldan çıkmıştır. Daha fazla kazazede olmaması adeta bir mucizedir.

Ingilterede sis

LONDRA, 19 A.A. — Tilbury'den Evening News'e bildirildiğine göre İngiltere'yi ve İngiltere sahillerini ihate eden sis dolayısile Dunkerque - Tilbury servisini yapmakta olan Flanant vapuru Times halicinde City Of Menilla ile müsademe etmiştir.

Flamant vapuru mühim hasara uğramış ve fakat yoluna devam edebilmiştir. Flamant, Tilbury'ye 4 saat taahhürle gelmiştir.

Southern vapuru da, West - India - Docks'de demirlemiş olan başka bir vapurla müsademe etmiştir. Bu vapur da keza yoluna devam etmiştir.

Birçok otomobil kazaları ve şimendifer münakalâtında birçok teahhurlar vukuu haber verilmektedir.

Beynelmilel şaraplar konferansı

PARİS, 19 A.A. — Dün burada toplanan beynelmilel şaraplar offisi 1932 senesi şubatın son haftasında toplanmak üzere beynelmilel bir şaraplar konferansının içtimaa davet edilmesini kararlaştırmıştır.

Atiaa Mektubu

Selânikteki E 3 Cemiyeti

M. Papanastasiu'ya kamçılı bir istikbal hazırlıyormuş

ATİNA, 15 (Muhabiri mahsusumuzdan) — Dün de meb'usan meclisinde çok dedikodulu bir müzakere oldu. Mevzu şu idi:

Selânik'te 927 senesinde teşekkül eden ve o zamandan beri icrayi faaliyet eylemekte bulunan (E 3) namında millî bir cemiyet vardır. (E 3) millî Yunan ittihadı manasına geliyor.

Bu cemiyet askerî bir sistemle teşekkül etmiş olup efradı, başlarında miğferler taktıkları için, demir miğferli ve ittihfaf makamında da halk arasında (Başdemir) diye zikredilir.

Bu cemiyet ilk taşkınlık olmak üzere iki sene evvel Filorina'da Yunan emellerini gören bir ermeninin Bulgar komitecileri tarafından itlâf edilmesi münasebetile Selânikten Filorina'ya kadar bir yürüyüş yapmış ve orada bulunup ta bu nümayişe karşı "yaşasın sulh,, diye bağıran bir yunan gazetecisile yerlilerden birini fena halde döğmüştür. Bu nümayiş Bulgar komitecilerine karşı yapılmış idi.

Bundan birkaç ay evvel Selânikte museviler aleyhine yapılan hareketler ve musevi mahallesinin yakılması da bu cemiyete atıf ve isnat edilmektedir.

Cemiyet, meb'usan meclisinde bazı meb'usların ifadelerine nazaran, son zamanda fazla cür'etkârlık göstermiş ve bu cür'etkârlığı icra ilânlarının infazına mani olmak gibi kanuna ve hükûmetin hâkimiyetine tecavüz edecek küstahlık derecesine vardırmıştır. Meclisi meb'usandaki müzakereyi de davet eden cemiyetin bu son vaziyetidir.

Cümhuriyetperverler ittihadı reisi ve esbak Başvekil M. Papanastasiu bu cemiyet hakkında pek şiddetli bil lisan kullanmış, cemiyet efradını haydut, namert, sulh düşmanı diye ilân etmiştir. Cemiyeti ve cemiyetin mesaisini, evvelâ, Selânik'ten sureti mahsusada davet edilmiş olan, Makedonya valii umumîsi Ceneral Gonatas, basireti içtimaiye nazırı Giresonlu M. Yasanidis ve bir iki meb'us müdafaa etmişler. Son sözü M. Venizelos söylemiştir. Ceneral Gonatas cemiyetin vatanî, millî maksatları olduğunu söylemiş, aynı zamanda memleketin yerli mamûlât ve mahsulâtını terviç etmek te cümlei mesaisinden bulunduğunu ilâve eylemiştir.

Mösyö Venizelos, nutkunda cemiyetin teşekkülünü esas itibarile gayrikanunî telâkki etmemekle beraber, hükûmet otoritesine tecavüz teşkil edecek hareketlerde bulunduğu takdirde, hükûmetin böyle hareketlere tahammül ve müsamaha gösteremiyeceğini söylemiştir. M. Venizelos'un sözlerinden istintaç edildiğine göre, Komünizm aleyhinde olan her teşekkül ve her taazzu memleket ve vaziyeti hazırai içtimaiye için nafidir.

Mösyö Venizelos bu nutkunda da söylemiştir ki bütün dünya için en büyük tehlike Komünizmin şuursuz ve müvazenesiz bir surette intişarıdır.

Selânikteki E 3 cemiyeti M. Papanastasiu'nun sözlerinden, oradan gelen telgraflara nazaran, fevkalâde heyecan ve galeyanda imiş, hattâ önümüzdeki intihabat mücadelelerinde Selâniğe gidecek olursa M. Papanastasiu'ya kamçılı bir istikbal hazırlanmakta imiş.

Böyle bir şey de olursa bizim için vakıa yine bir mektup mevzuu olur, fakat eskiden tanıdığımız ve hakikaten samimî sulhperverliğini tesbit ettiğimiz M. Papanastasiu'nun bu vesile ile her hangi bir mektuba bu şekilde mevzu teşkil etmesini temenni edemeyiz.

Fehmi

Bale'deki Müzakereler

Komite mesaisini bitirmek üzeredir

BERLİN, 19 A.A. — Gazeteler, istişarî komitenin mesaisinin neticelerini hulâsa eden raporları neşretmektedir. Komitenin, işsizler meselesi hallolunmadan evvel Alman bütçesinden tamirat bedellerini tediyeye muktezi mebaliği çekmenin mümkün olduğunun pek şüpheli bulunduğunu müşahede etmiş olduğu söylenmektedir.

Komitenin tamirat bedelleri tevdiatının tamamen ilgasına değilse de, muvakatten tatiline karar vereceği tahmin olunmaktadır.

Almanya bütün borçlarını ödeyebilir

BERLİN, 19 A.A. — Bâle'den bildiriliyor: Şimdi komite teknik talî komisyonların raporlarının esasını ve bilhassa kendi tarafından tetkik ve Alman heyeti tarafından kabul edilen ve Almanya'nın tediyat bilânçosuna müteallik bulunan erkânı neşretmiş olduğundan umumî mahiyette bir takım netayiç istimzacı faideden hâlî değildir.

Alâkadar hükûmetler için fevkalâde hal bir şekilde mevzuu bahsolan mesele, komite tarafından Almanya'nın tamiratın şarta tabi kısmını muvakkatın tediye kabiliyetinden mahrum olduğuna karar verilmesi takdirinde 612 milyon marktan ibaret olan şarta gayritabi kısmın akibeti ne olacağının bilinmesi meselesi idi.

Dün Alman heyeti tarafından tasvip olunan raporun ahkâmına nazaran vaziyet şu suretle tasvir edilebilir:

Almanya'nın zimmematı, Almanya tarafından ecnebi memleketlerde akteğilmiş bütün istikrazlar için tediye edilecek faizler mukabili olan takriben 1600 ilâ 1850 Reichsmarktır. Bu faizler, gerek Dawes ve gerek Young plânları da dahil olmak üzere uzun vadeli ve gerek kısa vadeli kredilere müteallik faizlerdir.

Bir de ecnebilerin elinde bulunan gayrimenkul emlâk eshamı faizleri de vardır ki bunların da yekûnu 1725 milyon marktır.

Almanya'nın matlûbatı, raporun resmî erkâmına nazaran, Almanya'nın hariçteki alacaklılarının faizlerinden hâsıl olan 350 milyondur.Bu miktara navlon, sigorta, turism.. İlh gibi hususların Alman bütçesine temin eylemekte olduğu asgari 200 milyon Reichsmarkı da ilâve etmek muvafık olur. Bu varidatı, bizzat Alman istatistikleri 1929 ve 1930 senelerinde 500 milyon olarak tahmin etmişlerdir. Almanya'nın hariçten alacağı olan mebaliğden lütehassıl varidat yekûnu takriben 500 milyon Reichsmarka baliğ olmaktadır. Bu matlûbat, Alman borçlarının miktarını indirmekte ve mezkûr borçlar, tamirat hariç olmak üzere 1175 milyona tenezzül eylemektedir.

Tamirata ait ve şarta gayri tabi kısmın tediyesi için lâzım olan 612 milyon ilâve edilecek olursa görülür ki Almanya'nın harici borçlar, şarta gayritabi kısım ve tamirat gibi bütün taahhütlerini ifa edebilmesi için senede 1787 milyon varidat temin etmesi kâfidir.

Almanya, bugün bu varidatı bol, bol temin etmektedir. Zira kendisinin de itirafı veçhile ihracat fazlalığı geçen sene zarfında Almanya'ya takriben 3 milyar mark temin etmiştir. Hattâ bu varidat üçte bir nisbetinde eksilse bile yine Almanya'nın elinde 200 milyon Reichsmark bir fazla bulunacağı ve tamiratın şarta gayritabi kısmını kolaylıkla ödeyebileceği görülüyor. Alman heyeti de bu fikirdedir.

Paristen 6 saatte Amerikaya

PARİS, 19 A. A. — 3 Farman biraderler tarafından ihzar edilmekte olan yeni tayyare hakkında Havas Ajansı tarafından sorulan bir sual ele cevaben Dick Farman, bu ihzarata faaliyetle devam edilmekte olduğunu söylemiştir.

Tayyare, kânunusani ayı nihayetinde ikmal edilecektir. O zaman bittabi bir takım iptidaî ve usulî tecrübeler yapılacaktır. Binaenaleyh pilot Coupet, Stratosphére'e yapacağı ilk uçuşu, ilkbahardan evvel yapamıyacaktır. Farman, esasen hali hazırdaki neticelerin şayanı memnuniyet olduğunu ilâve etmiştir.

Benzin yüklü bir salapurya tutuştu

ROUEN, 19 A.A. — Bir salapurya 600,000 litre benzin tahmil edildiği sırada tutuşmuştur. Bundan mütehassıl infilâk neticesinde tayfadan biri ölmüştür. İtfaiye efradı, son derece gayret sarfederek benzin verilen böruları kesmeğe ve tutuşmuş olan tahta iskeleleri denize düşürüp batırmağa muvaffak olmuşlardır.

Tahlis ameliyesi esnasında itfaiye efradından biri ile iki tayfa birdenbire alevler içinde kalmışlar ve alelâcele kendilerini denize atmak suretile kurtulmuşlardır.

SON DAKİKA

Yeni listeler gümrüklere bildirildi

ANKARA, 19 (Telefonla) —Kontenjan listelerini gösteren listeler bu akşam postaya tevdi edildi. Bu münasebetle gümrükler umum müdürlüğü tatbikata müteallik bazı noktaları izah eden muhtıralar hazırlıyarak gümrük başmüdürlüklerine gönderecektir.

Kastamoni - Ankara yolu açıldı

KASTAMONİ, 19 (A.A.) — Havalar üç dört gündür açılmaktadır. Yirmi gündür kapalı olan Ankara yolunun açılması için çalışılmaktadır.

Ekalliyet mektepleri ve pazar tatili

ANKARA, 19 (A.A.) — Ecnebî ve akalliyet mekteplerinin pazar ve cumartesi günleri tatilden meneden bir karar ittiha edildiğine dair Cümhuriyet gazetesinin neşriyatı etrafında tahkikatta bulunduk.

Salâhiyettar makamlar bu haberin asıl ve esası olmadığını ve gazete neşriyatı üzerine meseleden haberdar olan vekâleti alâkadarlardan malûmat ve izahat istediğini beyan ettiler.

Kudüs kongresinde Mısır murahhası Filistin haricine çıkarıldı

LONDRA, 19 (A.A.) — Kudüs'teki islâm kongresine iştirak eden Mısır murahhası, Abdürrahman Bey İtalya'nın Bengazi'deki faaliyeti hakkında 15 kânunuevvelde söylediği bir nutukt İngiliz, İtalyan münasebatını ihlâl edecek mahiyette sözler sarfetmiş olduğundan dolayı âli komiserin emrile Filistin toprakları haricine çıkarılmıştır.

Filistin hükûmeti bu hususta neşrettiği bir tebliğte Mısır murahhasının İtalya aleyhinde yaptığı beyanatı açıktan açığa tkbih ettikten sonra dost bir devletin Filistin toprağında asılsız isnat ve ittihamlara maruz kalmış olmasından dolayı teessür ve teessüf etmiştir.

Alman kadın tayyareci bulundu

BUSHIRE, 19 (A.A.) — Alman kadın tayyareci Elli Beinhorn dün Bushire'e gelmiştir. Tayyaraci Elli perşenbe gü nü mecburî surette yere indiği Bender - Dilam'dan Bushire'e kadar olan 10 millik mesafeyi yaya olarak katetmiştir.

Fransız güzellik kraliçesi seçildi

PARİS, 19 (A.A.) -- Mll. Line Gaisson de Souza Fransız güzellik kraliçesi intihap edilmiştir.

Nis ahalisinden olan ve 18 yaşında bulunan yeni kraliçe ana cihetinden Brezilyalıdır.

Ingilterede Üçüncü liste

Kabinede ihtilâf hâsıl ettiği söyleniyor

LONDRA, 19 A.A. — Runciman rusumu vaz'edilen mahsulâta ait üçüncü listenin neşri, patronlar liberal federasyonu icra komitesi tarafından kabul edilmiş olan kararın tevlit etmiş olduğu intiba ve heyecana inzimam ve onu teşdit ederek bir kere daha bu hususta cidalleri arttırmış ve kabine erkânı arasında noktai nazar ihtilâfları vücude getirilmiş olduğu şayialarına yol açmıştır.

Kabineni önümüzdeki içtimaının tarihi 6 kânunusani olarak tesbit edilmiş olup o tarihte talî komisyonlar, kendilerine tevdi edilmiş olan meselelerin tetkikine girişeceklerdir. Bu komisyonların tetkikatı, parlâmentonun ilk içtima günü umumî siyaset hakkında hükûmet tarafından okunacak olan beynannameye esas teşkil edecektir.

Himaye nsulü taraftarlığı kuvvet buluyor

LONDRA, 19 A.A. — Daily Telegraph gazetesi, üçüncü bil listede müsderiç ithalât emteası üzerine anormal ithalât kanunu mucibince vazolunan % 33,5 resimlerden bahsederek bütnavitbalât emteasının % 83,6 nisbetinde resim tediye edeceğini ve % 50 resim vazolunan emtea için de % 100 resim tesviye olunacağını tasrih etmektedir.

Bu gazete, İngiliz ticaret ve sanayi nezaretinin son tedbiri üzerine İngiliz imalâtının faaliyeti artacağını beyan etmektedir. Daily Telegraph, bu tedbirin şumulü mahdut olduğunu, İngiliz sanayiine pek az yardımı dokunacağını ve fakat hükûmetin bir himaye sistemi kabul etmek istediğine delâlet eylemekte bulunduğunu yazmaktadır.

Çanakkalede iki Vapur oturdu

İSTANBUL, 19 (A.A.) — İngiliz bandıralı Themis vapuru, dün akşam Çanakkale boğazında karaya oturmuş ve Türk gemi kurtarma şirketinin Lavalet tahlisiyesi tarafından salimen kurtarılmıştır.

İSTANBUL, 19 (A.A.) — Dün Gelibolu civarında karaya oturmuş olan İtalyan bandıralı 3100 ton buğday yüklü Albania vapurunun kurtarılması için Sezar ve Lavalet tahlisiye vapurları tarafından ameliyata devam edilmektedir.

Geminin kurtarılma ümitleri çoktur.

Hoover Moratoriyumu

Amerikan meclisi meb'usanı tasdik etti.

WASHİNGTON 19 (A.A.) Meb'usan meclisi Hoover moratoryumunu borçların iptal veya tenzili fikrini reddeden tadil ile birlikte olarak 100 muhalif reye karşı 317 rey ile tasvip eylemiştir.

VAŞİNGTON, 19 (A.A.) — Meb'usan meclisi Hoover moratoryomunu, harp borçlarının tekrar tetkik veya iptalinin kongrenin siyasetine muhalif olduğunu beyan eden tadilât ile birlikte 100 muhalif reye karşı 317 rey ile kabul etmiştir.

Hoover moratoryomuna ait kanun projesi yarın tetkik edilmek üzere âyan meclisine sevkedilmiştir. Âyandan M. Stevat'n söylediğine nazaran 21 kânunuevvelden evvel projenin nihaî tasdikine intizar edilmemelidir.

Tasdik edenler

VAŞİNGTON, 19 (A.A.) — Hoover moratoryomunun tasdik eden ekseriyet meb'usları şu suretle teşekkül etmişti:

196 cümhuriyetçi 120 demokrat, 1 işçi çiftçi fırkasına mensup bir meb'us.

Muhalif rey verenler şunlardır:

5 Cümhuriyetçi ve 95 demokrat.

Fena Tahminler

Bir kaç güne kadar Avrupada vahim hâdiseler çıkacakmış..

LONDRA, 19 A.A. — Times gazetesinin Washington'dan istihbarına göre, yollar ve vasıtalar komisyonunun dünkü içtimaında M. Stimson, "Merkezi Avrupa'daki son derecede endişe bahş ve acil ihtimaller" hakkında mahremane beyanatta bulunmuştur.

M. Stimson'un birkaç güne kadar Avrupa'da pek vahim hâdiseler zuhur etmesine intizar etmek lâzım geleceğini söylemiş olduğu zannolunuyor.

M. Hoover, dün mümessiller meclisinin nüfuzlu azası ile yapmış olduğu bir mülâkat esnasında cihan vaziyetini pek muzlim bir şekilde tasavvur etmiştir.

Galiba ete narh koymaktan vazgeçilecek!

Ekonomi

Pamuk ihracatımız bu sene daha az!

Maamafih mevsimin başından beri betaet biraz zail olmuştur

Mersin limanından teşrini sani ayı zarfında 945,457 liralık 16,685 balya pamuk ihraç edilmiştir.

Geçen senenin ayni ayı zarfındaki pamuk ihracatı 1,650,284 liralık 12,858 balya idi.

İhracat mevsiminin başından teşrinisani sonuna kadar üç ay zarfındaki pamuk ihracatımız 1,985,353 liralık 33,564 balyadır.

Geçen sene ayni müddet zarfındaki ihracat 3,348,987 liralık 42,250 balya idi.

Pamuk satışlarında mevsimin bidayetindenberi görülen betaet şimdi bertaraf edilmiştir. Maamafih ayın son nısfın da balyalar için lâzım olan kanaviçe ve demir çember buhranı kendini hissettirmiştir.

Almanya, İngiltere ve Yunanistana olan ihracat geçen seneye naazran kendini hissettirmiştir. Almanya, İngiltere ve Yunanistana olan ihracat geçen seneye nazaran şayanı dikkat ve hayrettir.

Geçen sene Almanya'ya 31,000 liralık, İngiltereye 24,000 liralık ve Yunanistana 108 000 liralık pamuk ihraç edildiği halde, bu sene Almanya'ya 174,000, İngiltereye 127,000 ve Yunanistana da 171,000 liralık pamuk ihraç olunmuştur.

İtalyanın Türkiyeden idhalâtı

İtalya'nın aylık gümrük istatistik hülâsalarına nazaran, 1930 senesi ilk 9 ayına nazaran 931 ilk dokuz ayında İtalya'nın Türkiyeden ithalâtı artmıştır.

Bilhassa geçen senenin ilk dokuz ayının da 59,505 kental Türk yumurtası ithal eden İtalya bu senenin ilk dokuz ayında 70,875 kental yumurta almıştır. Geçen sene 13,332 kental zeytin yağı ithal ettiği halde bu sene bizden 171,404 kental zeytin yağı almıştır.

Fındık ihracatına bugün başlanıyor

Yeni fındık ihracatının mürakabesi hakkındaki nizamnameye icabatının henüz ihzar edilememesi dolayısile dün de fındık ihracatı yapılamamıştır. Maamafih Ticaret odası nizamnamenin icabettiği mühür ve şehadetnameleri hazırladığından bu sabahtan itibaren fındık ihracı muamelesi başlıyacaktır.

Yalnız dün İktısat vekâletinden gelen emir mucibince nizamnamenin sekizinci maddesinde bulunan fındık kutuları hakkındaki mevzu nizamat 1 Şubattan itibaren tetkik edilecektir.

İtalya da kontenjan liste tatbik ediyor

İtalya hükûmeti de 16 Kânunuevvelden itibaren kontenjan usulünün tatbikine başlamıştır.

İlk listede şunlar vardır: Menşei Fransa olan şampanya konyak, likor, pamuklu, dantelâlar, ve kokulu sabunlar.

Çaycılara göre on beş günlük çay varmış

Üç aylık kontenjanda çay idhalâtına yer verilmediği malûmdur bunun için çay tüccarlarından mürekkep bir heyet Ankaraya gitmektedir.

Diğer taraftan dün müteaddit çay tacirinin imzasile şu mektubu aldık.

"İkinci üç aylık kontenjan listesinin neşrinden sonra çayın ithaline ait bir kaydın bulunmaması ulu orta dedikodulara meydan vermiştir. Halbuki bu vaziyetten fazla telâş etmesi icab eden bizler olduğumuz halde en ufak bir endişemiz bile yoktur. Yalnız ticarî teahhütelerimizden doğan zararlarımızda, hükûmetimizin tedbirleri neticelerine muhalif küçük bir noktanın bulunmayışı, bize hükûmetimizden ufak birtemennide bulunmak cesaretini verdi: Bunun için yarın teşebbüsatta bulunmak üzere intihap ettiğimiz hey'et Ankaraya hareket edecektir. Hükûmetimizin muhik iddialarımızı dinliyeceğinden eminiz. Bugün intişar eden haberler arasında memleketi iki sene idare edecek çay stokunun mevcudiyeti ve birkaç gündenberi fiatlerin tereffü ettiği kaydediliyor. Halbuki her iki iddia da doğru değildir. Çünkü şehrimizde on beş gün, nihayet bir ay idare edecek çay vardır ve şimdiye kadar da piyasada azamî olarak 12 liraya çay satılmıştır. Bunlar da beyaz, lapseng, darcinik gibi ötedenberi kıymetli çaylardır.

Alelûmum sürülen çaylarımız 3 - 5 lira arasındadır.

Yunanistanda bir kararname

Yunan hükûmeti gümrük resminden muaf olarak Yunanistan'ın muhtelif mıntakalarından 500 ton arpa, 10,050 ton mısır ve 7000 ton pamuk tohumu ithali için bir kararname neşretmiştir.

İdhalat müddeti 15 Kânunusaniye kadardır.

İzmirde afyon satışı

931 senesi afyon mahsulü haziran ayında İzmir borsasına gelmiştir. O günden itibaren teşrinisani nihayetine kadar altı ay zarfında satılan afyon 82,869 okkadır.

Borsa idaresi bu altı aylık muameleyi fiat tahavvülleri ile aynen şu suretle tesbit etmiştir:

Haziranda 700 — 1450 kuruş arasında 13,169 okka afyon satılmıştır. Temmuzda 700 — 1250 kuruştan 41,041 okka, eylûlde 1000 — 1150 kuruştan 1954, teşrinievvelde 750 — 860 kuruştan 5882, teşrinisanide 725 — 800 kuruştan 2898 ki 931 senesi son altı ayı zarfında 82,869 okka afyon satılmıştır.

Borsa fiatları

Kambiyo	Kapanış		
Fransız frangı	12	06	00
Ingiliz lirası	7	15	00
Dolar	47	41	00
Liret	9	36	00
Belga	3	40	83
Drahmi	36	54	25
Isviçre frangı	2	42	75
Leva	63	24	66
Florin	1	17	32
Kuron Ç.	16	02	00
Şiling A.	4	07	50
Pezata	5	63	03
Mark	2	00	02
Zloti	4	28	67
Pengo	3	65	42
Ley	78	00	00
Dinar	26	70	00
Çervonets	00	00	00

Tahvilât	Kapanış		
İ. Dahilî			
D. Muvahhade	37	00	
A. Demiryolu	00	00	

Borsa Harici			
Altın	9	45	
Mecidiye		51	00
Banknot	2	49	

Ağaoğlu Ahmet Bey

Agaoğlu Ahmet Bey hastalanmış ve Fransız hastanesine kaldırılmıştı. Memnuniyetle haber aldığımıza göre, Ahmet Beyin sıhhî vaziyeti iyileşmiştir. Fakat Ahmet Bey bir hafta daha hastanede kalacaktır. Üstada afiyet temenni ederiz.

Belediyede

Ete narh Konmuyor mu?

Komisyon karar verdi amma encümen o fikirde değil!

Ete narh konması meselesi günün işi oldu. Vaziyet şudur: Etkomisyonunun son celsesinde narha karar verilmiştir. Fakat bu karara azanın tam yarısı iştirak etmiştir. Muhittin Beyin şehir meclisindeki beyanatı narha taraftar görüldüğü için ve kendisi komisyonda reis bulunduğu cihetle narha karar verenlere iltihak etmiş ve bu suretle ekseriyet temin edilmiştir.

Narh, bu suretle konuyor. Fakat ötedenberi belediye daimî encümeni narha külliyen aleyhtardır. Ve bu, zamanla anlaşılmıştır. Encümen bunu bir tedbir olarak düşünmemektedir.

Bu vaziyete göre, narh kararından sarfı nazar edilmesi kuvvetle ihtimal dahilinde görülmektedir.

Diğer taraftan para sarfedilerek, ucuz et satmak üzere belediye tarafından dükkânlar açılması mali müşkilât dolaysile katiyen mevzuu bahis değildir.

Binaenaleyh et meselesi ya olduğu gibi kendi haline bırakılacak yahut daimi encümenle makamın mutabakatı efkârı dahilinde başka bir usul bulunacaktır.

İki arazöz ve motopomp alındı

İtfaiye için iki arazöz ve motopomp alınmıştır. Haziranda esaslı ihtiyaçlar alınacaktır.

Zabıtai belediye teşkilâtı değiştirilecek

Seyrüseferin bazı idari işleri polis altıncı şubeye havale edilmişti. Seyrüsefer memurları da kazalara taksim edilmiş ve kaymakamlar tarafından idare edilmektedir.

Fakat bu şekilde vazaifi belediyenin hüsnü ifa edilmediği bugüne kadarki tecrübelerden anlaşılmıştır.-

Yeni sene bütçesinden itibaren zabıtayı belediye teşkilâtına yeni bir şekil verilecek ve altıncı şubenin salâhiyeti tevsi edilecektir.

Lokantalar teftiş ediliyor

Lokantaların temizliğinin teftişine ehemmiyet verilmesi için belediye kaymakamlıklara bir tamim yapmıştır.

Akıl hıfzıssıhhası cemiyetinde içtimalar

Akıl hıfzıssıhhası cemiyeti merkez heyeti toplanarak berveçhi âti kararlar ittihaz etmiştir. Cemiyete muzaherette bulunan Sıhhat vekâletine teşekküre, diğer memleketlerde teşkil edilerek çok iyi neticeler alınan çocuk mahkeme ve mücrim çocuklar islâhhanesinin Ankarada vücude getirilmesinden dolayı adliye vekâletine teşekkür edilmesine ve buteşkilâtın İstanbulda da biran evvel yapılmasını istirhama karar verilmiştir. Pazartesi günü bir içtima daha yaapılacak ve bu içtimada Fahreddin Kerim Bey dünya üzerindeki ilmi akıl hıfzıssıhhası hereketlerinden bahsedecek ve Hilmi Ziya Bey cemiyet ve marazî şuur namile münakaşalı bir tebliğ yapacaktır.

İstanbul hapishanesinde 18 yaşına kadar mücrimleri okutmak ve terbiyevî telkinlerle islah etmek için bir mektep açan cemiyet azasından Dr. İbrahim Zati Beye teşekkür edilecektir.

Küçük Haberler

* Kadastro meslek mektebinin iki sene ve âli derecede olması için fikirleri alınmak üzere Ankaraya davet edilen tapu müdürü Ziya, Kadastro heyetleri reisi Rüştü, tasarruf âzasından Sıtkı ve Kadastro mektep müdürü Yusuf Beyler şehrimize gelmişlerdir.

İzmir ve havalisi Kadastro işlerini teftiş etmek üzere İzmire gitmiş olan Kadastro fen işleri müdürü Halit Ziya Bey de İzmirden gelmiştir. Bugün Ankaraya gidecektir.

* Eminönü kazasına merbut nahiye müdürleri dün kaymakam Raif Beyin riyasetinde mutat haftalık içtimalarını aktederek kazaya ait işler görüşülmüştür.

* Kadastro meslek mektebinde sabık mektep müdürü Sıtkı Beyin riyasetinde açılmış olan kursa Avrupaya staj görmek üzere izam edilmiş olan efendilerden maada, tapu müdürleri ve müfettişler de iştirak edeceklerdir.

* Brezilya'nın İstanbul konsolosu dün Ankara'ya gitmiştir.

Mahkemelerde

Nakzan rüyet edilen bir rüşvet davası

Müddeiumumî maznunların tevkifini istedi. Mahkeme gayri mevkuf olarak muhakemelerine karar verdi

İkinci Ceza mahkemesinde rüşvet aldıklarından dolayı ağır cezada muhakemeleri rüyet edilerek beraet etmiş olan kâtip Turhan ve Salih Beyler hakkındaki karar temyizden maznunlar aleyhine nakzan gelmiştir.

Dün ağır cezada temyiz kararı okunduktan sonra iddia makamı nakza ittiba edilmesini istemiş, müdafaa vekilleri nakza ittiba edilmemesi lüzumunu müdafaa etmişlerdir.

Heyeti hâkime bu hususta bir karar vermek üzere muhakemeyi öğleden sonraya talik etmiş, öğleden sonra tarafeyne nakza ittiba edildiği kararını tefhim etmiştir.

Bu kararın tefhimi üzerine iddia makamınca tevsii tahkikata lüzum görülmediği mütaleasında bulunmuş, müdafaa vekilleri de ayni fikre iştirak etmişlerdir.

Bundan sonra iddia makamı iddianamesini yapmış, maznunların 227 inci madde mucibince tayini cezalarını istemiştir.

Müdafaa vekilleri de müdafaalarını yapmak için istimhal etmişler, fakat iddia makamı da bu takdirde evvelmirde maznunların tevkifini, sonrada istimhal talebi hakkında karar verilmesini talep etmiştir.

Heyeti hâkime müzakereden sonra muhakemenin gayri mevkuf olarak devamına karar vermiş, dava müdafaa için gelecek salı gününe kalmıştır.

Köprü inşaatından çıkan bir dava

Köprünün tamiratında, mevhum ve gayri mevcut ameleyi çalışmış gibi göstererek ücretlerini ihtilâs etmekten maznun Sabri Beyle vazifesini ihmalden maznun Kenan Beyin muhakemelerine dün devam edilmiştir.

Dünkü muhakeme de dinlenen şahitler şayanı dikkat ifadatta bulunmuşlar ve belediyenin köprüler idaresinde işlerin pek fena şekilde, intizamdan ari olarak, mesaî taksim edilmeksizin ifa edildiği tarzında beyanatta bulunmuşlardır. Hattâ bu cihet bir aralık mahkeme reisinin bile hayretini mucip olmuştur. Neticei muhakemede iddia makamını işgal eden Bürhanettin Bey maznunların 240 inci madde mucibince tecziyelerini istemiş, dava müdafaa için başka güne bırakılmıştır.

475,065 liralık ceza davaları

Romanyanın Rejel Carol vapurunda bundan bir müddet evvel 138500 defter derununda 9501300 verak kaçak sigara kâğıdı yakalanmış, bunların kanunen cezayı nakdi tutarı olan 47,506,500 kuruşun tahsili için maznunlar Üçüncü ceza mahkemesine sevkedilmişlerdir.

Maznunlar vapur acantası Jorj, Birinci kaptan Mihal, ve baş ambarcı Karanço efendilerdi. Cereyan eden muhakeme de inhisar idaresinin vekili bulunamamış, maznunlar da beraet etmişlerdir.

Fakat inhisar idaresi kararı temyiz etmiştir.

Beraet kararı

Hükûmet aleyhinde tefevvühatta bulunduğu için Ağırceza mahkemesine sevkedilen sabık nahiye müdürlerinden Ali Rıza Bey dün icra edilen muhakeme neticesinde beraet etmiştir.

Gazete göndermedikleri için

Yaşamak yolu, Tipos mecmuaları müddei umumiliğe gazete göndermedikleri için dün üçüncü ceza mahkemesinde onar lira cezayı naktiye mahkûm edilmiştir.

Adaların mülkiyeti davası

Adaların milkiyeti etrafında Evkafla Defterdarlık arasında tehddüs eden davaya dün beşinci hukuk mahkemesinde bakılmış, fakat Defterdarlık vekili hasta olduğu için gelmediğinden muhakeme başka bir güne talik edilmiştir.

Bir günde görülen davalar

Perşembe günü İstanbul Adliyesinde muhtelif mahkemelerde (425) davaya bakılmıştır. Bu meyanda Ağırcezada (14), Birinci Sulhcezada (18), İkinci Sulh cezada (57), Birinci Cezada (53), İkinci cezada (36), Üçüncü cezada (55), Birinci Hukukta (22), İkinci Hukukta (41), Altıncı Hukukta (32), Birinci Ticarette (35), İkinci Ticarette (35) dava görülmüştür.

Darıcadan bir maznun getirildi

Darıcadan şehrimize Mustafa isminde bir maznun getirilmiştir. Mustafa Darıcada bir kadını zorla ormana kaçırmak cürmünden maznundur. Darıca zabıtası Mustafayı yakalıyarak adliyeye teslim etmiştir.

Mustantiklik bu husustaki tahkikatını yapmış ve ağır ceza mahkemesinde muhakeme edilmek üzere Mustafayı evrakile birlikte mahfuzen buraya göndermiştir. Mustafa tevkifhaneye sevkedilmiş evrak ağır ceza mahkemesine verilmiştir.

Fırkada

Kaza Kongreleri

Salı günü başlıyacak, içtimalar perşembeye bitecek

C. H. fırkası nahiye kongreleri hitam bulmuştur. Kongre lâyıhaları kazalara verilmiştir. Kaza kongreleri için hazırlıklar ikmal edildiği cihetle, salı günü kaza kongrelerine başlanacaktır. Kaza kongreleri üç gün devam edecek ve perşembe günü akşamı hitma bulacaktır.

Bu sene vilâyet kongresi yapılmıyacaktır. Yalnız kaza kongrelerinin hitamında vilâyetin bir senelik faaliyeti hakında fırka umumî merkezine mufassal bir rapor gönderilecektir.

Beşiktaş Türk Ali ocağında müsamere

Evvelki akşam C. H. fırkası Beşiktaş Türk Ali ocağı tasarruf haftası münasebetile azalarına ve ailelerine bir toplantı tertip etmiştir. Çok güzel hazırlanan ve samimi olarak geçen bu gecede Kadınlar birliği azasından Vecihe Ziya Hanım, Ekrem Fatin ve Erol B.ler tarafından konferanslar verilmiştir. Bunu Mehmet B.in çaldığı güzel parçalar ve Ertuğrul Celâl Beyin muallimleri refakatindeki konseri takip etmiştir. Geç vakte kadar konser devam etmiş ve alkışlanmıştır.

Vilâyette

Yeni Nahiyeler

Merkez nahiyelerine müdürler tayin ediliyor..

Beyoğlu merkez nahiyesi müdürlüğüne Adana sabık hukuk işleri müdürü Cemal Bey tayin edilmiştir.

Yeni Rumca gazete

Vilâyete yeni bir Rumca gazete çıkarmak için müracaat yapılmıştır.

Defterdar Grevi

Ameleden bir kısmı el'an çalışmıyor

Ücretleri azaldığından ve bazı arkadaşlarının işten çıkarılmasından dolayı çalışmıyan Defterdar mensucat fabrikası amelesinden bir kısmı bu kararlarında ısrar etmektedirler.

Amele ücret hususunda eski formülün vaz'ını ve işten çıkarılmasında ısrar edilen dört ustanın işe alınmasını istemektedirler.

Maamafih fabrika idaresi bu ameleyle yeni bir temastan imtina etmektedir.

İnhisarlarda

Behçet Beyin Ankara seyahati

Tevhit işleri ile alâkadar değil

Ankara'dan avdet etmiş olan tütün inhisarı umum müdürü Behçet Bey dün Ankaradaki mesaisi hakkında şu izahatı vermiştir:

"— Tütün inhisarında kaçakçılığın ne surette vuku bulduğu, bunlara karşı ne gibi tedbirler ittihaz edildiği ve şimdiye kadar ne mikdar kaçakçılık vak'ası olduğu hakkında istatistiklere müstenit malûmat talep edilmişti. Ankara'da talep edilen bu malûmatı verdikten sonra avdet ettim. Fakat bazı gazetelerin yazdığı gibi Ankara seyahatinin inhisarların tevhidi ile aslâ münasebeti yoktur. Bu hususta hiç bir malûmata malik değilim.

— Tütün ve sigara fiatlerinin tenzili mukarrer midir?

— Bu mesele hakkında verilmiş bir karar yoktur. Meseleyi tetkik etmekteyiz, tetkikatımızın neticesine göre bir karar verilecektir.

Behçet B. bundan sonra hariçte tütünlerimizin revacını temin için vaki olan teşebbüslerden bahsederek demiştir ki:

— Geçenlerde Şimali Amerika ve İngiltere'de birer fabrika tesisine dair olan mukaveleyi imza etmiştik.

Bugün Mısır, Belçika, Felemenk ve İsveç'te de birer fabrika tesisi için hali müzakeredeyiz.

Bizimle mukavele akteden müteahhitler bize teminat verdikten sonra orada açacakları fabrikada işletmek üzere bizden yaprak tütün alırlar. Müzakerat bu esas üzerinden cereyan etmektedir.

Kaçak tütün ve sigaralar

Tütün inhisarı İstanbul baş müdüriyeti muhafaza teşkilâtı tarafından son bir hafta zarfında yakalanan kaçakçılar şunlardır:

Tophanede Ali Rıza ağanın dükkânı taharri edilmiş, 362 paket askere mahsus sigara ve refiki Mehmet efendide de 35 paket askere mahsus sigara bulunmuştur.

Galatada Todorostan 13 paket Bulgar sigarası, Haydarpaşa istasyonunda Cemil ağadan beş okka kıyılmış kıyak tütün, Samatyada Onnik efendinin evinde bir miktar kıyılmış kaçak tütün ile 13 defter sigara kâğıdı, Haydarpaşa istasyonunda İslâm ağada bir miktar kıyılmış tütün ile sigara kâğıdı yapmağa mahsus kopya kâğıdı, Yeni camide Kemal efendide 9 defter sigara kâğıdı ile beş paket Bulgar sigarası, Küçükpazarda Mehmet efendide 122 defter sigara kâğıdı ile 29 paket asker ve köylü sigarası, Çarşı içinde Gebzeli İsmail efendide beş buçuk okka kıyılmış kıymak tütün bulunmuş ve hepsi de müsadere edilmiştir.

Davetler

Kısa hizmetlilere

Kadıköy ve Adalar Askerlik şube riyasetinden: Askeri orta ehliyetnameyi haiz olan yerli ve yabancı kısa hizmetlilerin hazırlık kıt'asına sevkleri 1. kânunusani 932 tarihinde icra edilecektir. Gerek bunların ve gerekse şimdiye kadar matbuat ve polis tahkikatile adreslerinde aranıldığı halde bulunmayan 316 ilâ 324 dahil ve bunlarla muameleye tabi olan diğer doğumlu kısa hizmetliler ve keza bu doğumlularla 325, 326 ve 327 doğumlu kısa hizmetlilerden şubece muamelei askeriyesini intaç ettirenler ve ettirmeyenler evvlece şubeye vermiş oldukları ikametgâh adreslerini değiştirdiklerinden şubeyi haberdar etmedikleri için müşkilâta maruz kalınmakta olduğundan yukarıda doğumları yazılan ehliyetnamesiz orta tam ve yüksek ehliyetnameli kısa hizmetli efendilerin 931 B.nci kânunun 21, 23, 26, 28, 30 uncu günleri nüfus hüviyet cüzdanları, mektep ve askeri vesaikleri ve iki kıt'a vesika fotoğraflarile birlikte şubeye müracaatları ilân olunur.

Konferans

İstanbul erkek muallim mektebi konferans salonunda bu akşam saat 8 de müderris Salih Murat Bey tarafından "tayyareler ve tarihçesi,, hakkında mühim bir konferans verilecektir. Alâkadar zevatın teşrifleri.

Poliste

Esrarengiz vak'anın iç yüzü anlaşıldı!..

Mütekait Cemal B. eve giren hırsızı ölüm derecesinde yaraladı

Cibalide oturan Kâmil isminde birinin; evinde tabanca kurşunile ağır yaralı olarak yatmakta bulunduğu polise haber verilmiştir.

Kâmil'in evine gelen zabıta memurları filhakika bu gencin tehlikeli bir vaziyette yatmakta olduğunu görmüşler ve tedavi altına olmışlardır. Kâmil bir taraftan tedavi edilirken, diğer taraftan ne suretle vurulduğu hakkında tahkikata başlanmıştır.

Nihayet Kâmilin Haydar mahallesinde Cemal B. isminde bir zatın evinde vurulduğu tesbit edilmiştir. Bunun üzerine Cemal B., zabıtaya davet edilmiş ve keyfiyet kendisinden sorulmuştur.

Cemal B. filhakika, bir adamın, gece evini soymak üzere girdiğini ve kendisinin de tabanca istimal ettiğini söylemiştir.

Polis, Kâmilin sicillini karıştırınca, maruf gece hırsızlarından olduğunu meydana çıkarmıştır.

Tahkikata müddeiumumilik tevaziyet etmiş, ve mütekait Cemal B., kanunî vaziyeti tesbit edildikten sonra serbest bırakılmıştır.

Kâmil, hastanede son dadikalarını yaşamaktadır. Hayatından ümit yoktur.

Anî bir taarruz

Evvelki gece Cihangirde garip bir cerh vak'ası olmuştur.

Bu mahallede oturan Hâtice H. isminde bir kadıncağız, gece evine gitmekte iken ansızın karşısına Sadık isminde bir sütçü çıkmış ve hiç bir şey söylemeden bıçağını çektiği gibi Hatice H. ı bir kaç yerinden yaralamıştır.

Hatice H. bu ani taarruzdan neye uğradığını şaşırmış bir vaziyette kanlar içinde yere yuvarlanmış ve gücünün yettiği kadar da bağırmıştır.

Feryada yetişen bekçi ve polis memurları kadıncağızı tedavi altına almışlar ve carih Sadık'ın de taharrisine koyulmuşlardır.

Hatice H. bu cerhe bir sebep gösterememektedir.

Iki genç kayıp

Kumkapıda oturan iki Ermeni gencinin bir müddetten beri meydanda olmadıkları hakkında polise bir müracaat vaki olmuştur.

Kaybolan gençler Lüdvik ve Nazer isimlerindedir.

Bundan dört gün evvel bir kayık gezintisi yapmak üzere sandala binmişler ve denize açılmışlardır.

Bundan sonra da bir daha gözükmemişlerdir. Bu gaybubet üzerine her iki gencin ailesi, çocuklarının meydana çıkarılması için Kumkapı polis merkezine müracaatta bulunmuşlardır.

Kale dışında ceset!

Evvelki gün Topkapıda Kale dışarısında bir ölüm vak'ası olmuştur.

Sur haricinde devriye gezen jandarmalar, yerde yatmakta olan bir ceset görmüşler ve tahtı muhafazaya almışlardır.

Kırk, kırk beş yaşlarında olan bu cesetin hüviyyeti tahkik edilmiş ve bunun fakir bir adam olduğu ve ansızın ölmüş bulunduğu tesbit edilmiştir.

Cinayet, kaza veya herhangi bir ihtimale karşı müddei umumilik haberdar edildiği gibi, zabıta tabibi tarafından da muayenesi yapılmış ve anî bir ölümle öldüğü anlaşılmıştır. Tahkikat devam etmektedir.

Böyle arkadaş kavgası olur mu?

Kasımpaşada oturan 20 yaşlarında Murat isminde bir gençle arkadaşı Mehmet Ef. kavga etmişler, neticede Mehmet, bıçakla Murad'ı yaralamıştır.

Mehmet yakalanmıştır.

Tabanca ve bıçak

Polisçe yapılan taharriyat, ta, Galata'da Mavnacı Ali, arabacı Halil ve Ahmet isimlerindeki şahısların üzerlerinde iki tabanca, bir bıçak çıkmış ve müsadere olunmuştur.

Çocuk şakası

Beykozda Yalı köyünde oturan 10 yaşlarında İbrahim isminde bir çocuk, diğer bir kaç arkadaşı ile oynarken bu esnada Hidayet isminde bir çocuk tarafından atılan bir taşla İbrahim karnından yaralanmış ve polisler tarafından Tıp fakültesine kaldırılmıştır.

Milliyet

Asrın umdesi «Milliyet» tir.

20 K.EVVEL 1931

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: 24310 — 24319 — 24318

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata nazaran bugün hava ekseriyetle bulutlu ve yağışlı geçecek ve rüzgâr şimali şarkî istikametinden esecektir.

Dün tazyiki nesimî 771 milimetre idi. Hararet azamî 4, asgarî 0 santigrat olarak kayd edilmiştir.

FELEK

Yerli mallar alayı!..

Söze başlamadan evvel söyliyelim ki; Frenkçede:

"Renkler ve zevkler münakaşa edilemez,, şeklinde söylenen bir hakikatin kani ve kaillerindenim... Benim en güzel dediğim bir şeyin kimsenin hoşuna gitmemesi ihtimali oldu ğu kadar, aksi de muhtemeldir..

İmdi.. Cuma günü yapılan Yerli mallar alayını Beyoğlu caddesinde gördüm. Bunun hakkında beyanı mütalea etmeden sormak isterim:

Biz bu iktısat haftasını neden kânunuevvelin içinde ayırmıştık?. Sebebi hatırımda değil... Eğer bu sebep yerinden oynamasma imkân olmıyan bir şey ise diyeceğim yok. Amma tesadüften ibaret ise biz bu tasarruf haftasını kış aylarından alıp yaz aylarına nakledelim.. Ancak bu suretledir ki; aleni ve umumî tezahürleri kolaylaştırmış oluruz.

Gelelim alaya... Termometre sıfıra yaklaşmış ve sulu sepken yağan bir günde aç karnına yapılabilecek her şey yapılmıştı... Benim en ziyade merhametimi celbeden bir şapka kamyonu oldu..

Açık kamyona rekzedilmiş değneklere takılı şapkalar yağmurun altında kamyonun sarsıntısı ve rüzgârın tesirile sallanıyor ve sıcak odanın penceresinden kendilerine bakanlara sanki:

— Ah sizi gidi sizi!.. Diye baş sallıyorlardı ..

Alayın içindeki battaniyeleri demet demet asacak yere açık bir kamyona birini yatırıp üstüne bu battaniyelerden birini örttükten sonra büyük yazılarla:

— Yorganına göre ayağını uzat, vatandaş!

Diye bir lâvha asmalıydılar...

Fabrikanın tüten bacalı bir reklâmını büyücek bir sakız lebleb isi ocağına benzetirsem tabi atsizliğime vermezsiniz..

Hele rakı ilânları pek zayif idi... Böyle olur rakı ilânı..

Meselâ: Bir dişi arslandan süt sağar bir kız... Altında bir rakı şişesi... Yahut, dört tane sarhoş ellerinde rakı şişeleri zil zurna geçiyorlar...

Rakı ilânı böyle olur..

Gelecek sene bu iş yapılırken bana sorsalar neler söylerim, neler?!

Canım ne ehemmiyeti var!..

Çay fiatı artmış.. Birisine söylediniz mi?.

— Canım ayda yılda bir elli dirhem çay alacaksın da on iki buçuk kuruş fazla vereceksin, lâfı mı olur?..

Lâstik pahalılaşmış dediniz mi?..

— Adam sende bir çift lâstik alacağız, elli kuruş fazla versen ne olur?...

Makara fiatları yükselmiş..

— Aman yahu!. On kuruşluk tire bir ay gider.. On iki buçuk yerine onbeş versen ne olur?..

Hepsi doğru ama, bütün bu "canım lâfı mı olur?,, Dediğimiz şeyler birleşip ay sonunda birkaç yüz, yıl sonunda bir kaç bin kuruş ediyor..

Beni ürküten bu sene sonu yekûnudur..... Onun içindir ki; ufak tereffülerle mücadeleyi daha âcil bir tedbir olarak görüyorum.

FELEK

Maarif hayatı

Viyana'da mektep ve çocuk

İçtimaî Muavenet Dairesi

V

8 — Viyana çocuklarının maddî ve manevî hayatlarıyla yakından alâkadar olmak ailelere temas etmek, icabında tavsiyelerde bulunmak, lüzumu görürse çocuğu bir terbiye müessesesine sevketmek vazifeleri ile mükellef ve hâmiye (Für sorgerin) denilen hususî memureler vardır. Bunlar aslan muallim ve mürebbi olarak yetişirlerse de hususî bir kusuru da tamamlamakla mükelleftir.

Adetleri 250 yi bulan hâmiyeler Viyana'nın 234 mahallesine - ihtiyaç nisbetinde - dağıtılmışlardır. Denilebilir ki, bu kadınlar, çocukları, ebeveyinlerinin veya vasilerinin ihtimamsızlığına ve huşunetine karşı müdafaa ederler.

Çocuğunu döğen bir baba veya anneyi zabıtaya ihtar etmek veya doğrudan doğruya mahkemeye vermek, yahut ta çocuğu ailenin elinden alarak bir müessese yerleştirmek salâhiyetini haizdirler. Bunlar en az iki ayda bir defa her çocuğu gözden geçirmeğe, ailesinden izahat almaya mecburdurlar .

9 — Hâmiyeler tarafından uzvî veya ruhî bir kusuru görülen çocuklar (Çocuk deruhte yurdu - Kinderübernahmstelle) denilen müessese sevkolunurlar. Burası 1925 te açılmıştır. Çocuklara mahsus 200 yatağı vardır. Meme çocuğundan 14 yaşına kadar olan çocuklar kabul olunur. Burada müşahede ve teşhiş işi ile uğraşılır ve icap eden ihtimam vasıtaları tavsiye ve teklif olunur. Ebeveynine, velisine veya hâmisine iadesi mahzurlu görülenlerden meme çocukları, küçükler ve tenasülî hastalıkları olanlar (Merkezî çocuk yurdu) na ve ruhî hastalıkları olanlar da Wilhelminenberg'deki yurda gönderilirler.

Müessesede bebeklere, küçüklere ve büyük çocuklara mahsus olmak üzere üç kısım vardır. Civarda Karolinen çocuk hastahanesi olduğu için hastalanan veya ağız, diş hastalıkları olan çocuklar derhal buraya sevkolunurlar.

1929 senesinde bu müessese tarafından 8108 çocuk tetkik ve müşahede altına alınmıştır.

10 — Merkezî çocuk yurdu (Zentralkinderheim) :

1908 — 10 senesinde aşağı Avusturya eyaleti tarafından inşa ettirilmiş ve 1922 de Viyana şehrine intikal etmiştir. Beş muazzam binadan ve müştemilâtından ibarettir. Evvelce gayri meşru çocukların toplandığı bir bina iken şimdi başka maksatlara tahsis edilmiştir. Burada çocuklara mahsus 542 yatak vardır. Bu yataklardan 130 u tenasülî hastalıklara tutulan çocuklara mahsustur.

11 — Wilhelminenberg'teki çocuk yurdu:

Eski kontlardan birine ait muazam bir saraydır. Etrafındaki geniş korulukla beraber 600,000 kilometre murabbaı bir saha işgal eder. New - york taki (Vienna childern milk relief) müessesesi tarafından satın alınarak şehir emanetine hediye edilmiştir. 1917 denberi hali faaliyettedir. Ve 250 yatağı vardır. Çocuk deruhte yurdundan gönderilen veya ebeveyni tarafından getirilen terbiyesi müşkül, ruhî hastalık ârâzı gösteren yardıma muhtaç 7 — 14 yaşındaki çocuklar kabul olunur (*) .. Cins, mezhep ve milliyet farkı aranmaz.

Burada çocuklar azamî iki ay kalabilirler. Bu esnada tıbbî bir müşahede altına alındıkları gibi ruhî ve içtimaî noktai nazardan da hususî bir müşahedeye tâbidirler. Ruhî müşahedeler ve tecripler ferdî ruhiyatçı Prf. A. Adler ile psikoanalizci Prf. S. Freud'un esasları dairesinde yapılır. Bu suretle çocukların istikbal ve mukaddratı hakkında hükümler verilir; ruhî noksanları, bunlara karşı alınacak tedbirler tesbit olunur. İcabında ittihazı lâzım gelen tedbirler tavsiye olunarak ailelerine iade edilirler.

Çocuklar hususî muallimlerden ders görürler. Becerebilecekleri işleri bizzat yaparlar (Mutfakta yardım, yatak düzeltmek, sofra kurma gibi) . Ayni zamanda dişlere çok itina edilir. Bunun için müessese de tam vesaitli bir diş muayene ve tedavihânesi vardır. Sinema ve konferans salonu ile, elişleri atölyesi ve kukla tiyatrosu bu anormal, daha doğrusu şüpheli kütlenin aideli ve eğlenceli saatler geçirtmesine hizmet eder.

Müesseseye gelen çocuklar otuzar kişilik guruplara ayrılırlar. Her gurupun ayrı bir dairesi ve mürebbileri vardır.

Burada dördü erkek çocuklara, ikisi kızlara mahsus olmak üzere altı gurup, 27 mürebbi ve 23 memur ve hademe vardır. Her sene bin kadar çocuk bu müesseseye girip çıkar.

12 — Terbiye ve islâh müesseseleri (Erziehungsanstalten) :

Mecburî tahsil çağında bulunan Viyana'nın yerlisi ve terbiyeye muhtaç çocuklar içindir. Bunlar ihtimama ihtiyaç gösterten bir sebeple muhitlerinden uzaklaştırılmaları lâzım gelen çocuklardır. Meselâ ailesi ahlâksızlıkla ve ayyaşlıkla tanılmış, çok genç yaşta ahlâksızlığa başlamış çocuklar buralara sevkolunurlar. Müesseseler leylîdir. Ve bütün masrafı Viyana şehrine aittir. Maamafih ebeveynin iktidarı nisbetinde kısmî veya tamamî bir ücret te alınmaktadır.

Viyana'da dört terbiye ve islâh müessesesi vardır:

A) Klosterneuburg'taki kızlara mahsustur. Yüz elli talebesi vardır. 14 yaşına kadar terbiyesinde müşkilât gösteren, yahut kendini muhafaza edemiyen, yahut ta kimsesiz olan kızlar burada hususî bir ihtimam ve nezaret altında resmî ilkmektep programını ikmal ederler ve ailelerine iade olunurlar. Ancak kimsesi olmıyan veya mektebi ikmal ettikten sonra hariçte bir yere yerleşemiyenler 18 yaşına kadar müessesede kalarak mutfak ve ev işleri, dikiş ve biçki öğrenirler. Bu kimsesiz kızları, arzu eden bir aile, muayyen taahhütler altında manevî evlât olarak ta alabilirler.

B) Döbling'teki; orta mektebe giden erkek çocuklarla delikanlılar içindir. Altmış kadar talebesi vardır.

C) Weinzierl'deki müessese; muhiti değiştirilmesi zarurî olan sahipsiz kızlar, yahut bedenî zaafları dolayısile kırlarda yaşaması icap eden kızlar içindir. 130 talebesi vardır. Bunlardan mecburî tahsil çağında olanlar o civardaki ilk mekteplere giderler. Kimsesizler ve iş bulamıyanlar 18 yaşına kadar burada kalarak mutfak, ev, çamaşır, dikiş ve bahçe işleri öğrenirler.

D) Eggenburg'taki müessese seye gelince; burada da sahipsiz, kendini idare edemediği için sukuta meyyal ve terbiyesi müşkül, âtisi karanlık çocuklar kabul olunur. Müessese 350 kişiliktir. Buraya evvelemirde Viyana hudutları dahilindeki çocuklar alınırsa da, yer müsait olduğu takdirde, diğer eyaletlerden ve hattâ ecnebî memleketlerden gönderilen çocuklar da kabul olunur.

Teşkilâtı: 8 sınıflı bir ilk mektep. Tedrisat resmî programa göre yapılır. Bundan başka muhtelif san'at öğrenme kısımları vardır: Terzilik, kunduracılık, demircilik, marangozluk, boyacılık, kasaplık, ekmekçilik, bahçıvanlık ve çiftçilik. Bu kısımlara devam edenler ikmal mektepleri programlarına uygun olarak dersler de görürler ki bu tahsil ilkmektep tahsilinin devkindedir.

Mektebi bitirenler hariçte bir işe yerleştirilirler veya hususî surette ekmeklerini kazanmaya başlarlar.

Viyana: Muallim
Kemal KAYA

(*) *Ancak istisnai ahvalde memedekilerden altı yaşına kadar olanlar da kabul edilebilir.*

Teşekkür

Hemşiremin otomobilde unuttuğu çantasının içindeki paraları pek kısa bir zamanda meydana çıkaran seyrüsefer merkezi başmemuru Ömer mu avinlerden İsmail Hakkı, Refet ve memurlardan Fevzi ve Taksim merkezi komiseri Mehmet Emin Beyefendilere aleni teşekkürlerimin iblâğına muhterem gazetenizin tavassutunu rica eylerim efendim.

Millî Reassurans Türk Anonim şirketi Memurlarından
Reşat

Nişan merasimi

Baytar Mehmet Ali Beyefendinin kerimeleri ve Doktor Osman Şerafettin Beyin hemşireleri Michigan darülfünunundan mezun Fahrünnisa Hanımefendiyle Ankara Elektrik Şirketi müdür muavini Mühendis Süleyman Fikri Beyin nişanlanma merasimi geçen cuma günü tes'it edilmiştir. Genç nişanlılara payansız saadetler temenni ederiz.

MÜESSİF BİR ZİYA

İstanbul maruf halı tüccarlarından Kayseri eşrafından İmam zade Raşit Bey üç aydanberi müptelâ olduğu hastalıktan şifayap olamıyarak dünkü cumartesi günü öğleden sonra irtihali dari beka etmişlerdir. Cenazeleri bugün Kadıköyünde Moda caddesindeki köşklerinden kaldırılarak Karacaahmet mezarlığında ihzar edilen mabereye defnedilecektir. İstanbulda ve Kayseride olduğu gibi her yerde herkese hayırperverliği ve temiz kalpliliği ile kendisini sevdirmiş ve iştihar etmiş olan mümaileyhin vefatı cidden büyük bir zıyadır.

SİNEMALAR

MAJİK SİNEMASI

Bugün 2.30 matinesinden itibaren
Fransızça sözlü büyük komedi
Hanım Sinema Yıldızı Oluyo
MARGUERİTE MORENO ve MOUSSİA tarafı
ve SERSERİ CAMBAZ
MİLTON SİLS — DOUGLAS FAİRBANKS JR
BETTY COMPSON — DROTHY MACKAİLL —
MAURİCE'in ibdaı sözlü ve şarkılı film.

Önümüzdeki Çarşamba akşamı
NOEL VE YİLBAŞİ MÜNASEBETİLE
ELHAMRA SİNEMASI
Harol Lloyd'un
bu sene görülecek yeğâne sözlü filmi
EVELÂLLAH
takdim edecektir. İki saatlik kahkaha.

Muhteşem bir mizansen, sen ve çok mühiç bir film

SEVDA MACERALARI
ALBERT PREJEAN
ve
MARY GLORY
tarafından

Bugün akşam saat 21,30 da
İstanbul 8 Şehir Tiyatrosu
DOKTOR İHSAN
Komedi 3 perde
Yazan : Fodor Lâszlo.
Tercüme eden : Hazım ve N. Kemal.
Tenzilâtlı halk gecesi.
Yakında: ONLAR ERMİ RADINA.
Altı yaşından aşağı çocuklar tiyatroya kabul mezler.

ÜSKÜDAR HALE SİNEMASI
Sumru
Pola Negri . İlâveten: Kocera.

Fransız Tiyatrosu
RAŞİT RİZA VE ARKADAŞ
Bu akşam
Acemi Çaylaklar
Komedi 3 perde
Nakleden Hüseyin Suat
Fiatlar: 40,75,100,150. Lo 400, 500.

Yarın Akşam saat 21.3
Fransız Tiyatrosu
Meşhur muganniye
El Vira de Hidal
tarafından yeğâne bir konsolecektir. Proğram, büyük o la ispanyol, fransız ve yunanlardan mürekkeptir

Önümüzdeki 23 Kânunu Çarşamba akşamı saat 21
Fransız Tiyatrosu
ATİNANIN MİLLİ OP TRUPU'nun
ilk temsili olarak Verdinin hur şaheseri
LA TRAVİATA
Noel münasebetile cuma, cu ve pazar günleri saat 16.3 matine

MİLLİ İKTİSAT BANKASI

Tasfiye memurluğundan:

Millî İktisat Bankasının vaziyeti umumiyesile 931 senesi hesabatının tetkiki ve muktazi kararların itâsı için hissedarlar heyeti umumiyesi 18-1-932 tarihinde badelzeval saat 15 te İstanbul Mıntakası Ticaret Müdürlüğünde adiyen toplanacaktır.

Lâakal yirmi hisseye malik hissedarların yevmü içtimadan on gün mukaddem Esnaf Bankasına müracaatla kendilerini kaydettirmeleri ilân olunur.

RUZNAME:

1) Tasfiye memurlarının raporu,
2) Murakıp raporu,
3) Bilânço ve kâru zarar hesabatının tetkiki
4) Murakıp ve tasfiye memurlarının ibrası,
5) Tasfiye memuru ve murakıp intihabı ve ücretlerinin tayini.

Milliyet'in Edebî Romanı: 113

BAŞI DÖNÜKLER

İbrahim NECMİ

Ahmet Nebil, acele acele izah etti:

— Merak etmeyin, valde hanım, bu hanımdan Nebahat Hanımın nerede olduğunu öğrendim. Şimdi oraya gidiyorum. İnşallah bir saate varmaz onu size getiririm.

Kadınlar, şaşkın şaşkın bakıştılar.

Ahmet Nebil, devam etti:

— Şükûfe bacı, sen valde hanımı al, evine götür. Sen de bir yere ayrılma. Orada beni bekleyin. Ben gidip Nebahat Hanımı getireceğim.

Hamiyyet Hanım, titrek sesle sordu:

— Neredeymiş Nebahat?

— Şişlide bir evde olacak. Şimdi oraya gidiyorum.

Ahmet Nebil, daha fazla suale, cevaba vakit bırakmadı. Süheylâyı kolundan çekerek merdivenlerden indi. İlk rast geldikleri otomobile atladılar.

. . . . . .

Şoför, bolca bahşış vaadile basını yıldırım gibi sürüyordu. Beyazıt meydanını, Çakmakçılar yokuşunu, köprüyü aştılar. Artık vakit geçti. Beyoğlunun kalabalık caddesi yerine arka sokaktan uçarak Taksim bahçesi önüne çıktılar.

İkisi de susuyorlardı: Ahmet Nebilin beyninin içinde dehşetli bir fırtına vardı. Otomobilin bu şiddetli sür'ati bile o fırtınayı dindiremiyordu. Bir saniye içinde yetişmek, sevdiğine kast yapan bu alçaklar güruhunun ortasına bir yıldırım gibi düşmek istiyordu.

Ne yapacaktı? O da bilmiyordu. Sarih, belli hiç bir kararı yoktu. Yalnız zihninde tek bir maksat dolaşıyordu:

— Nebahati kurtarmak!

Nasıl? Ne vasıta ile? Bilmiyordu. Fakat kararı kat'îydi:

— Nasıl olursa olsun! Ne vasıtayla olursa olsun!

Yanı başında titreye, titreye hıçkıran Süheylâya bakmıyordu bile..

Otomobil Muhteşem Nihat Hanımın süslü apartmanı önüne geldiği zaman, Süheylâ, yavaş, yalvarıcı bir sesle:

— Ben yukarıya çıkmıyayım, Nebil,

Dedi.

— Neden?

— Nihat İlhami ile, yahut Muhteşem Nihatle karşı karşıya gelmek istemem.

Ahmet Nebil hatırladı:

— Ha! Sahi.., Nihat İlhami yi mükemmel dövmüşsün.

— Ne yapayım? Mahvolduğumu görünce..

— Pek âlâ ettin. Sen otur. Ben çıkayım.

Ahmet Nebil, otomobilin kapısını açtı, iniyordu.

Süheylâ, tekrar kolundan tuttu. Çok yavaş bir ssele fısıldadı:

—Ne yapacaksın orada?

— Bırak beni! Ben biliyorum yapacağımı!

— İhtiyatlı ol, Nebil. Soğukkanlı davran!

— Peki, peki.. .

Ahmet Nebil, otomobilin kapısını itti. Şoföre:

— Bekle !

Diyerek apartımanın zilini vurdu.

Her zaman geç vakit gelişlere alışmış olan kapıcı, rahatını bozmadan ini çekiyordu.

Delikanlı, büyük demir kapıyı iterek içeriye girdi. Merdivenleri üçer, üçer atlıyarak Muhteşem Nihat Hanımın dairesi kapısına geldi. Zili acı acı vurdu.

Kapıyı açan, Vasiliki idi. Delikanlıyı görünce tatlı tatlı, gevrek gevrek gülümsedi:

— Buyurunuz, efendim!

— Kimler var içeride?

— Kimse yok, efendim. Bizim bey yatmis, hasta olmus... Biliyorsunuz belkim Süheylâ Hanım dayak atmiş bizim beyde..

— Biliyorum. Hanımefendi?

— Yok burda efendim, gitmiş Semiha Hanumda..

— Ha! Semiha Hanımlarda demek?

— Evet, efendim.

— Peki..

Dönüyordu. Birden bire aklına birşey geldi:

— Vasiliki!

— Buyurun, efendim.

— Hanımefendi oraya yalnız mı gitti ?

— Hayır. Şeyda Bey, Kemal Reha Bey, barabar gitmiş..

— Bir kız da var mıydı?

— Yok.. Kadın yokmus efendim .

— Gerçek mi ?

— Matotess kadın yokmus..

— Peki öyle ise. .

Ahmet Nebil, sert bir hareketle merdivenlerden indi.

— Burada yoklar.. Semiha Nazmi Hanımdaymıslar... Evini biliyor musun?

— Bilirim.

— Tarif et şoföre... Oraya gidelim.

Geçen her dakika delikanlıya bir asır gibi geliyordu.

Süheylâ şoföre yolu anlattı. Otomobil tekrar yola düzüldü.

— Kimse yokmuydu evde?

— Nihat İlhami, senden yediği dayaktan hasta düşmüş, yatıyormuş. Muhteşem Nihat Hanım, Şeyda Kâmil ve Kemal Reha Beylerle birlikte Semiha Nazmi Hanıma gitmiş.

— Demek oradadırlar?

— Öyle olacak!

Otomobil, Süheylânın apartımanı önünden geçiyordu. Genç kadın, mahzun mahzun kendi dairesine baktı.

— Işık var.

Diye söylendi.

Ahmet Nebil, hayretle Süheylâya baktı :

— Sahi, sen evden nasıl çıktın?

Süheylâ içini çekti :

— Kocam beni kovdu.

— Kovdu mu?

— Hem de kapıyı üstüme kapadı; beni eve almadı.

— Ya?

— Evet. Mahkemeye gidecek, boşanma davası açacak .

— Sahi, söylüyordun!

Fazla söze vakit yoktu. Otomobil şimdi Yazıcı zadenin apartmanı önünde durmuştu.

Süheylâ pencerelere baktı:

— Tuhaf şey! Semihanın salonunda ışık yok!

Ahmet Nebil hırsla davrandı:

— Burada da mı yoklar acaba ?

Delikanlı indi. Süheylâ,

— Dur, ben de geleyim. Sen Semihanın hizmetçisini tanımazsın, sana söylemez.

Dedi.

— Mersi.

Ahmet Nebil, genç kadını elinden tutarak indirdi .

. . . . . .

Zilin vurulması üzerine içeride yavaş yavaş gelen bir ayak sesi tıpırtısı duyuldu. Kapının arkasına kadar gelen ayaklar orada durakladı:

Kimdir o ?

— Marika.., Benim... Süheylâ Hanım!....

Hizmetçi kızın rahat bir nefes aldığı belli oldu Kapı açıldı :

— Buyurunuz efend bizim hanum yok...

Ahmet Nebilin bu lerden adeta başı dönü

Süheylâ, hiç bozm sordu :

— Nasıl yok? Nereye ler ?

Marika, arkasına doğ tı; sesini alçalttı :

— Siz değil yaban akşam Bedri Suat Bey hanumlan berabar yem misler, içmişler.. Son gelmis.. Çok sıkılmıs Söylemis hanuma: "Ha din buradan simdi....,,

Sonra hanumefendi, lerilen gitmisler.. Kalib ruke Hanumun evindeyı

Marikanın kırık dökül si işi anlatıyordu. Piya iflâs darbesinin akisleri evleri sarsmıştı. Kadınla ras ve intikam ateşile y ortaya atılırken, erkekle dıkları musibetin acısile rına saldırıyorlardı.

Doktor Mukbil Nedi heylâyı kovmuş, Yazı de karısını hiç olmazsa cesini başka yerde ya mecbur etmişti.

Süheylâ Marikaya te ederek döndü.

(Devamı

Tarihî Tefrika : 6

Sabatay Zevi!

Nakleden : R.N.

Sabatay yakışıklı, siyah gözlü, endamı mütenasip bir gençti

Hattâ rivayete göre vücudünden lâtif bir koku bile intişar edermiş

Diğerleri üzerinde böyle faik ve hâkim bir rol oynamak Sabatay'ın malik olduğu kuvvet yalnız zekâ ve fikrinin kuvvetinden ibaret değildi. Onda başka bir cazibe vardı ki bütün şahsiyetini kaplayan bu cazibe sayesinde diğerlerinin itaat ve inkiyadını temin edebiliyordu. Bu tesir ve nüfuz, seneler geçtikçe eksilmemiş, artmıştır .

Dostlarının da, düşmanlarının da birleştikleri bir nokta: Sabatay yakışıklı bir gençti. Çukur siyah gözleri, endamının tenasübü kendisini sevdiriyordu. Hattâ rivayete göre vücudünden lâtif bir koku bile intişar edermiş.. Kendi kendine ibadet ve riyazetle geçen saatlerden sonra onu görenler:

— İşte, derlermiş, bu dünyanın fevkinde bir âleme mensup bir mahlûk gibi yüzü parlıyor!

O zaman yapılmış resimlerden anlaşıldığına göre Sabatay'ın gözleri ve ağzı müstesna derecede geniş ve canlı imiş.

Sabatay hülya âleminde yaşayan bir gençten mi ibaretti?. Bu suale hemen tasdik cevabı verilemez. Çünkü Sabatay'ın macerasından anlaşılan şudur ki kendisinin yaptığı işler yalnız hülya ile yaşayan bir adamın karışık harekâtından ibaret değildir. Bilâkis onun işlerinde vuzuh, kat'iyyet ve mana göze çarpmaktadır.

İsrail oğulları bir zamanlar çöllerde, ıssız ovalarda oradan oraya muhaceret ederken bile gündüzün mihnet ve meşakkatini geceleyin yıldızların altında unutmağı bilir bir kavimdi. Geceleyin gözlerini gök yüzüne dikerek yıldızları temaşa ede ede kendilerini bu dünyadan başka bir âleme geçmiş, mes'ut ve müteselli bulurlardı.

Sabatay da ecdadının ruhundaki bu ihtiyacı hissediyordu. İbadet ile meşgul ve yahut yalnız olmadığı zamanlar geceleyin dolaşarak tenha bir yerden gök yüzünü temaşaya dalar, o zaman düşünce ve duygularındaki manâyı daha iyi anlar ve anlatırdı.

Sabatay hakında babası ne düşünüyordu!. Oğullarının en büyüğünü bu yolda yetiştirdiğinden dolayı büyük bir sevap kazandığına itikat ederek bunun pek büyük bir mükâfatını elde edeceği kanaatindeydi.

Siyasi ve iktısadî vaziyet: Venedik harbi

O zamanlar, Osmanlı imparatorluğu dahilindeki vaziyet te şayanı dikkattir. Padişahlar değişiyor, karışıklıklar çıkıyor, paşalar, vezirler biribirini takip ediyodu.

Sultan İbrahim tahta çıkar çıkmaz ilk işi büyük Venedik cümhuriyetine harp ilân etmek olmuştu.

O zamanlar İstanbul ile Selânik Osmanlı imparatorluğunun iki büyük merkezi sayılıyordu. Fakat Venedik ile harp çıkınca o zamana kadar kullanılan ticaret yolu kesilmiş oldu. İngiliz, Fransız, Felemenk ve İtalyan tacirlerin ekseriyeti padişah ile Vendik cümhuriyeti arasındaki harbin kendi işlerini alt üst etmesinden korkarak ticaretlerini İzmire nakletmişlerdi.

Bu vaziyet İzmir için pek büyük bir değişikliğe yol açtı. Bilhassa İzmirdeki yahudiler için... Çünkü İzmir yahudileri bu vaziyetten yep yeni bir devir açmış oluyordu.

Eskiden İzmirde yerleşmiş olarak az yahudi bulunuyordu. Bunların hali de Sabatay'ın babası tavukçu Mordehay Zevinin halinden daha iyi değildi. Halbuki yeni harp vaziyeti çıkınca Şarkın ticareti İzmirde toplanmış oluyor ve bu ticaretin işlemesi için de çalışabilecek adama ihtiyaç görülüyordu. Senede üç dört defa Hindistandan, İrandan, Ermenistan ve diğer yerlerden gelen kervanlar geldikleri yerlerin ipek, baharat deri ve saire gibi mahsullerini, emtiasını getirirdi.

İzmirde ticaret böyle genişlik peyda eder etmez muhtelif tacirlerle yerliler arasında tercümanlık edecek adamlara lüzum görüldü.

Bu sayede Sabatay'ın babası Mordehay Zevi de iyi bir iş bulmuş oldu. Büyük bir İngiliz ticarethanesi Mordehay'ı kendi mümessili olarak intihap etti. Bu suretle tavukçu Mordehay az zaman içinde zengin oldu, artık herkesten hürmet ve itibar görmeğe başladı. Talih admacağızı nihayet gelip bulmuştu!..

Fakat şunu da söylemeli ki, servet ve refah Mordehay'ı hiç şaşırtmadı. Eski fakir tavukçu Mordehay ne kadar dindar ise şimdi böyle birden bire refah ve rahata nail olan Mordehay da o kadar dindar bir adamdı. Sabatay'ı okuyup yazdırmak ve onu böyle tahsil görmüş bir genç haline getirmek için çalıştığının manevî mükâfatını gördüğüne kani olan Mordehay Zevi gitgide daha zengin oluyordu.

Mordehay Zevi için iktısadî ve siyasî şerait diye düşünülecek bir şey yoktu. Onun itikadınca her iyilik bir iyiliğin mukabili, başa gelen musibetin de bir fenalığın cezasından başka bir şey değildir.

Babasının zengin olması, böyle büyük bir itibar kazanması Sabatay için de az faideli olmamıştır. Çünkü kaç zaman dan beri kazandığı mevki, şimdi zengin bir adamın en sevgili oğlu olması hasebile maddî bir surette de kuvvet bulmuş oluyordu. Sabatay'ın kendi nefsine olan itimadı böylelikle bir kat daha arttı.

Şimdiye kadar elde yaptıklarını gözden geçirdiği zaman her halde bazı muvaffakıyetler elde ettiğini görüyordu. Sabatay'in manevî muvaffakıyetleri ne inananlar çok olduğu için cemaat içinde git gide hakkında artan itimat ve emniyeti daha kuvvetlendirmekten geri kalmıyordu.

Fakat Sabatay kendisini artık git gide halktan uzaklaştırmağı daha muvafık buluyordu. Eskiden denize giderek riyazet yapmak için yıkanırken yanına bazı yakın taraftarlarını da alır, ruhun her türlü dünyevî heveslerden temizlenmesini ihtar manasında bir timsal olan bu yıkanma merasimini başkalarile birlikte ifa ederdi. Fakat Sabatay kendi ehemmiyetinin git gide arttığını gördükten sonra bunu menetti. Onunla birlikte kimse yıkanmak için denize gidemiyordu. Kendini her vakitkinden ziyade yalnız kalmağa muhtaç görüyordu. Bu suretle yalnız kendi ruhile konuşacağına, haricin tesirlerinden bir kat daha kendini kurtarmış olacağına hükmediyordu.

Sabatay şimdiye kadar cemaatinden pek çok kimselere kuvvet ve teselli vermiş, yüzlerce kimseler üzerinde bu tesirini icra ederek onların maneviyatını takviye etmişti. Onun kazandığı asıl ehemmiyet bu idi. Fakat Sabatay kendi kendine yaşamak, kalabalıktan ve halk ile temastan uzaklaşarak ruhunu dinlemek ihtiyacına kapıldıktan sonra pek iyi farketti ki şimdiye kadar elde ettiği muvaffakıyetler, asıl varmak istedeği gayeye göre henüz bir başlangıçtan başka bir şey değildir!.. Gaye daha pek uzaktı.

(Devamı var)

SİNEMA

Sinema artisti olmak için neler lâzım?

Tesadüfler ve figüranlar

— 3 —

Sinema âleminde yıldızlar hakkında biribirine muhalif iki cereyan vardır. Tiyatrodan sinemaya gelen artistlerde en ziyade şikâyet edilen şey, talâffuz kusurlarıdır. Fakat buna mukabil tam vaktinde iş başına gelişleri, rollerini daha kolay öğrenmek istidatları, makyaj ve grimajları, soğukkanlılıkları methü sena edilir.

Sesli sinemada iyi bir artist olmak için evvelâ lisana hâkim olmak

Renee Beryl L'İntransigeant gazetesinde çalışıyordu. Merdivende bir tesadöfle artist oldu.

ve kelimeleri güzel telâffuz etmek lâzımdır. Lisan deyip geçmemeli. Şimdi sinema artistleri beynelmilel olabilmek için dört beş lisan öğrenmek mecburiyetinde kalmışlardır. Sinema artisti evvelâ Hollyvood'u ve oranın zengin mukavelelerini düşünüyor. Hollyvood da ise ingilizce konuşulur, Amerikanlaştırılmış ingilizce..

"Talâffuz,, u öğreten yerler de konservatuvarlardır ve her isteyen de konservatuvarlara giremez. Sinemada trajedi para etmiyor. Daima komedi! Gayet hafif ve selis oynamak suretile komedi!

Yalnız talâffuz mu? bir de şarkı söylemek lâzım! Şarkı için dediğimiz gibi yüksek sese ihtiyaç yoktur. Yalnız âhenktar ve tınneti yerinde ses lâzımdır.

Farzediniz ki, talâffuzunuz da iyi, sesiniz de mikroya uygun gelecek şekilde âhenktar ve tinnetli! Bütün bunlar kâfi mi zannediyorsunuz? Ne büyük hata! Şimdi de dansedeceksiniz.

Sinema için dans bilmek lâzımdır. Dans deyince, bizim iki üç ayda öğrendiğimiz basit tango ve fokstrotlar aklımıza gelmiyor tabiî! Bu dans müthiş bir şeydir.

Tek veya grup halinde dans, klâsik figürler ve akrobatlıklar kemiklerinizi lâstiğe çevirmek lâzımdır. Bunun için dans dersleri, günde iki saat devam eden jimnastik derslerine dönmüştür. Bu dersler karnınızı yok eder, gözlerinizi döndürür, kalbinize durgunluk verir.

Fakat daha durunuz! Yalnız bunlar da kâfi değildir. Bir defa iyi yüzmesini, kürek çekmesini de bileceksiniz. Şimdi artistlerden tayyare kullanmalarını da istiyorlar.

Rejisör emretti mi, kano otomobili baş döndürücü bir sür'atle en çetin dalgalarda uçuracaksınız. Bütün bunlar da aylar geçmeden, haylı para sarfetmeden öğrenilmez.

Şimdi bu tetkikin ilk kısmının bir hülâsasını yapalım: Bir sinema yıldızı olmak için, gençler, hattâ bir tecrübe filmi bile çevirmeden evvel, ömürlerinin üç senesini ve bu üç senelik mesaiiyi dolduracak parayı gözden çıkarmalıdırlar.

Fakat herkes bu şerait altında mı sinema artisti oldu?

Hayır! onu da izah edeceğiz.

Sinema için en hakiki mektep "figürasyon,, dur. Amerikalılar raklâmcılıkta hergün uydurdukları yalanların genç kafalr üzerinde bıraktığı fena tesirlerden şüphe etmemelilidir. Bu raklâmcılıkta neşriyatın esası hemen hemen birdir. Meselâ bir yıldız hayatını ve tercümei halini anlatıyor değil mi? Şöyle:

"Bir mağazada çalışıyordum. Hiç bir şey düşündüğüm yoktu. bir gün sokakta gayet şık giyinmiş bir zat, kemali nezaketle bana yaklaştı: "Affedersiniz, dedi, sizden bir şey sormak isterim. Film artisti olmak ister misiniz?

— Fakat..

O zaman mechul adam gülümsüyerek bana kartivizitini verdi. Bu zat maruf sahne vazılarından birisi idi. Beni bir tecrübe filmi çevirmeğe davet etti. Güzel netice: Hayda üç sene konturat ve saire..,,

Halbuki hakikat öylemi ya? Bir defa Amerik'ada kimse ilk filmini çevirir çevirmez "yıldız,, olamaz. Sonra sahne vazılarının sokakta gi derken, baloda dansederken böyle yeni yeni yıldızlar keşfettiği ender nadirattandır.

Biraz parası ve çok istidadı olan bir kız üç sene teğanniye, dansa, telefuza, spora, vucudunun hatlarını düzeltmege uğraşsın. Çunkü bunlar ancak uğraşmakla ve çalışmakla elde edilen şeylerdir. Onuan sonrada bir sahne vazıı onu görsun. Tesadüfen mi?? Hayır??

Ya bir çayda beraber bulunmak, yahut apartıman komşusu olmak, yahut tenis sahasında tanışmak, hulâsa bu hazırlanmış kızı sahne vazıı ile tanıştıracak bu kabilden yakıştırıcı fırsatlar mevcut olmalıdır.

Onun iicn Amerika'da bu fırsatları ihzar için tam manasile Amerikanvari bir şekil bulunmuştur. Meselâ bir kapıcının kızı sinema yıldızı olmak istiyor. göze kestirildimi, bir şirket bu kıza tuvaletlerini alıyor, alacağı derslerin parasını veriyor. Fakat bu kız bilânare artist oldumu, evvelce aldığı paraları faizlerile ödemek ve yahut iflâs etmek mecburiyetindedir.

Sonra arkadaşlık ve yahut aşk gibi sebepler vardır ki, terazinin kefesinde gayet ağır basarlar.

Hatırlatalım ki, Fransız yıldızı Marcelle Chantal " Kıraliçenin gerdanlığı,, nı çevirmek için, kocası M. Jepperson Cohn filmi finanse etmişti. Faakt Marcelle güzeldi, sesi enfesti, müstesna bir komediyendi. Öyle iken bile kocasının azim masrafı sayesnide bugün bir yıldız olabilmiştir. Bu yüzden kocası ile de bozuşmuş ve ayrılmıştır, orası başka..

Avrupa'da genç ve güzel kızlara "sinema artisti aolmak ister misiniz?,, Deyipte fuhuşta kullanmak üzere Buenus Ayres'te sermaye taşıyan şık beyler çoktur.

Sonra Amerika'da stüdyolar her çeşit figüranlarını hemen hemen angaje etmiş vaziyettedirler. Kız ve erkek figüranlar evlerinde rahat rahat otururlar, yahut kendi işlerine bakarlar. Bir filmde eğer kendisine ihtiyaç varsa, o zaman davet edilirler.

Daha sonra acentelere mukayyit figüranlar vardır. Eğer stüdyo kendi elindeki figüranlar haricinde figüran isterse, acenteye müracaat eder.

Kocası müthiş para sarfettiği için Marcelle Chantal "Kraliçanın gerdanlığı" nı çevirmişti.

Görülüyor ki, müşkiller ne kadar çok! Fakat istisnalar da olmıyor değil! Bunlardan biri Fanny Clarie öteki de Reneé Beryl'dir. Renée Beryl "Mamzel Nituş,, den sonra bir çok sikeçler çevirdi. İntransigeant gazetesinde kâtibe idi. Bir gün merdivenlerde sahne vazıı Edmond Greville kendisine tesadüf etti. Bu çok sarışın ve çok narin kızı, açık bir film için müsait gördü ve angaje etti. Çok zeki bir kız olan Renée derhal kendini gösterdi ve sinemadan tiyatroya geçti.

Fanny ise bir daktilo idi. Bir gün bir güzellik müsabakasına iştirak etti. Vakıa intihap edilmedi amma, o rada bir sahne vazıı ile tanıştı. Her ikisi de on sekiz yaşındadırlar.

Fakat bu tesadüfler ne kadar nadir değil mi?

Fransa'da bir figürant umumiyet itibarile günde (sabah sekizden akşam altıya kadar) 80 - 120 frank kazanır. Eğer bir şeyler söylerse veya dans ederse yevmiyesi 150 - 200 frank olur. Bir sikeçte dans ederse 250 - 300, hep birlikte şarkı söyleserse 200, yalnız söylerse 400 frank.

Fakat birde madalyanın ters tarafı vardır. Figüran kızların çoğu, stüdyo mensuplarının ya metresi, ya dostu, ya akrabası veya tanıdığıdırlar. Onun için hariçten gelip te iş bulabilmiş figüran kız ve erkek azdır.

Bir figüran kızın tuvaletleri mütenevvi ve mepzul ise, elbisesi daha az figürana tercih edilir. Çünkü stüdyo figüranlara elbise yapmaz. Hattâ rol icabı bir çok şeyleri figü mecburiyetindedirler.

[Arkası var]

Canlı Sinema

Amerikan gazetelerine göre sesli film de iflâs ediyor

Hollyvood'da çıkan bir gazetenin verdiği malûmata göre, sinema âleminde pek yakında büyük bir ta havvüle şahit olacağız.. Çünkü "Canlı film,, diyebileceğimiz yeni bir ihtiram son tecrübeleri muvaffakiyetle yapılmıştır. Bu yeni tarz sinemanın diğerlerinden farkı ve fevkalâdeliği, resimlerinin arzı ve tulü olduğu kadar " derinliği „ de bulunmasıdır. Yani bu yeni tarz filmde oynıyan eşhas " kabarık „ görünmektedir. Şimdiki filmler düz bir resimden ibarettir. Derinlik sezilmiyor.

Bu yeni ihtiram sesli filmden ziyade sinema âlemini değiştireceği iddia edilmektedir.

Sonra "canlı sinema,, nın beyaz perdeye de ihtiyacı yoktur.

Bir kaç senedenberi gizli gizli çalışan muhteri, nihayet istediğini elde etmeğe muvaffak olmuştur. Geçen haftalar sekiz büyük stüdyo müdirini evine davet etmiş ve bahçesinde yeni ihtiramı davetlilerine göstermiştir. Bahçede ne sahne, ne beyaz perde yoktu. Ortalık karar mağa başlayınca, muhteri filmi çevirmeğe başlamıştır. Orada hazır bulunan film mütehassısları gözlerine inanamamışlardır. Zira film gösterilirken, bahçenin ortasında konuşan, hareket eden hayali eşhas peyda olmuştur. Canlı insanlardan farkıolmıyan bu hayali eşhas seyircilerin üzerinde derin bir tesir bırakmıştır. Filmi görenler, karşılarında cidden berhayat insanlar görmüş gibi olduklarını söylüyorlar.

Yeni ihtiram himaye için şimdiye kadar yirmi berat alınmıştır. Söylenildiğine göre, bu ihtiram işletmek için yirmi milyon dolarlık bir şirket teşekkül etmek üzeredir.

Sinema Haberleri

* Müstakbel bir film âmili olan San Rorh hesabına film çeviren Clara Bov her filmi için dört milyon frank almaktadır.

* Londra'daki Tarih cemiyeti, sinemanın çocuklara tarih öğretecek en müessir bir kuvvet olduğu kanaatindedir.

* Biritish İntetrnational Picturs yamyamların hayatını filme almak için Afrik'aya 500 artist göndermeğe karar vermiştir.

* "Mustafa Hayat Yolu,, isminde olan bu ilk sözlü Rus filmi Cecile B. de Mille'e gösterilmiştir. Amerikalı rejisör bu şahesere hayran olmuş ve bu tek film için Amerika'da 20 tane makale yazmıştır.

Ekk tarafından sahneye konan ilk sesli Rus filminde 80,000 çocuk oynamıştır.

Şuradan, buradan!

Marié Dreşler'in fikri:

"Hayatta mes'ut olmak için üç şart lâzımdır: "İyi bir sıhhat sakin bir mizac ve sevmesini bilmek,,

Kolay mı dersiniz? Şart olurda kolay olur mu?

* * *

Esatirde biribirinden güzel üç aliheden birini intihap etmek mümkün olmamış.

Joseph von Sternberg bu meseleyi de halletti:

"Hollvood'un altı güzel yıldızından beyaz perdede en güzel olanı hangisidir?

Von Sternberg bu suale şu cevabı veriyor:

Başta Marlene Dietrich, sonra sırasıyla Greta Garbo, Lily Damita, Clara Bov, Frances Dee ve Joan Cravford.

* * *

İhanet! Willian Powell ile Richard Dit mensup oldukları bekârlar kulübünden istifa ettiler. Sebebi malûm!

Şimdi Ramon Novarro'nun riyaset ettiği bekârlar kulübünde şunlar kaldı:

Gary Cooper, Cherles Rogers, Philipp Holmes, Willian Hames ve Georges O' Brien.

Hür Amerikanın kızları bu kulübün candan düşmanı imişler.

* * *

Yalnız kalem değil, isim de lâzımmış.

Bir senaryo müellifi, yazdığı senaryoya, bütün gayretlerine rağmen 5,000 dolardan fazla müşteri bulamamış. Nihayet yazısını maruf senaryo müelliflerinden birine götürmüş ve kendi imzası tahtında satmasını rica etmiş.

Derhal 15,000 dolar vermişler ve elli alıcı arasında bir mücadele başlamış ve nihayet 20,000 dolara satılmış.

Nasıl Para Kazandınız?

Marko Amram Efendi yi dinleyelim..

Üç kardeşin yedi yüz lira sermayemiz vardı, bu paranın bize bir kaç yüz bin lira dan fazla kazanç temin ettiği günler oldu

— Rafael Amram Efendi ile mi teşerrüf ediyorum?

— Hayır efendim.. Rafael Efendi, büyük biraderimdir. Benim ismim Marko Amram..

— Biraderiniz olmuş.. Siz olmuşsunuz, hep bir.. Bize nasıl para kazandığınızı anlatırsanız.

Marko Amram Efendinin zeki ve görgülü bir iş adamı olduğunu derhal anlamıştım. Çünkü, mukaddeme bile yapmadan bana bütün hayatını anlattı:

— Pederimiz çuhacı idi. Biz üç kardeşe 700 lira para vererek "haydi bakalım, göreyim

Marko Amram efendi

sizi.. İş yapın, para kazanın!,, dedi. Galatada, Havyar hanının arkasında Aleksiyadi hanında küçük bir dükkân kiraladık ve burada kösele alıp satmağa başladık. O zamanlar, piyasadaki bütün kösele ve deriler Avrupadan gelirdi. Bir sene, yemeyip, içmeyip çalıştık. Bir sene sonra, bir de ne görelim: Bin beş yüz lira paramız olmuş. Ee.. O zaman, hepimiz genciz. Ateş gibi delikanlıyız. Ağabeyim Rafael Efendi mal getirmek için Avrupaya gider, ben de Anadoluda dolaşarak gelen malları satardım. En küçük kardeşimiz İsak ta o tarihlerde mektepten çıkarak bize yardım etmeğe başladı. 6 - 7 sene sonra 700 lira ile giriştiğimiz köselecilik, bize 10,000 liralık bir sermaye temin etmişti. Dükkâna derhal bir iki oda ilâve ettik, muamelemizi genişlettik. Harbi umumiye kadar işlerimiz çok iyi gitti. Harp patladığı zaman 20, bin lira sermayemiz toplanmıştı. Fakat tekâlifi harbiye usulile bir kaç ay zarfında bütün kösele ve derilerimize vaz'ıyet edilince hemen de yarı sermayemizi kaybettik. Tabiî bu vaziyette köseleciliğe devam edemezdik. O aralık birader Avrupaya gitti. Elde kalan paramızı İsviçre frangına tahvil ettik. Gene on bin lira kadar bir paramız olmuştu. Ticaret hayatı tuhaftır. İnsan, işsiz duramaz. Avrupada bulunan biraderim, bize bir iki parti markizet kumaşı gönderdi. Markizetler çok beğenildiği için derhal mevcudu tükenmişti. Siparişleri çoğalttık. Kardeşim oradan gönderiyor, biz burada satıyorduk. İki sene içinde bu cins mallardan ve diğer manifatura işlerinden 200 - 300 bin lira bir para kazandık. Artık cesaretimiz artmıştı. Büyük ipek işlerine giriştik. Gömleklik, pijamalık kumaşlar getirterek satıyorduk. Fiatler, durmadan yükseliyor, fiatler yükseldikçe bizim de kazancımız, o nisbette artıyordu. Harbin son günlerinde çok mükemmel satış yapıyorduk. Fakat işler, hep bu kararda gitmedi. Mütareke olunca fiatler birden bire düştü. Metresi 300 kuruşa satılan kumaşlar 30 kuruşa indi. Elimizde 2 - 7,5 milyon İsviçre franklık mal vardı. Hali siz düşünün... Akşamdan zegin yatıp sabahleyin fakir kalmak buna derlerdi. Biraderim, başımıza belâ olup kalan malları satmak için Avusturyaya gitti. Fakat kuron, dehşetli surette düşmüştü. Tut ki bedava verdi geldi. Ben de bir kısım malları alıp Rusyaya gittim. İlk ve ikinci seyahatimde bir az kâr ettimse de üçüncü seyahatimde az kalsın canımdan oluyordum. Bolşeviklerin elinden kapağı İstanbula dar attım. 60 bin liralık malım bolşeviklerin elinde kalmıştı. Uzatmıyayım: Hesabın başına oturduğumuz zaman gördük ki elimizde ancak 2 - 3 bin lira para kalmış. Sermayemizi kaybetmeden evvel deri üzerine iş yaparız düşüncesile Yedikulede küçük bir deri fabrikası açmış, fakat harp araya girince işletememiştik. Tekrar dericiliğe başlamağı düşünürken bir gün, İspanyada tanıdığımız bir tüccar namımıza 80 - 100 liralık bir deri gönderdi. Tabiî, biz bunun parasını ödeyecek halde değildik. İspanyadaki tüccara bunu telgrafla bildirince şu cevabı aldık: "—Deriyi namınıza satın. Komisyon hakkı sizindir..,, Derileri yüksek fiate sattık, bu sayede 10 bin lira kazanmıştık. Biraderim, son Avrupa seyahatinden dönünce işi eski san'atimiz olan dericiliğe döktük. Mallar, o günlerde yükseldiği için bir sene zarfında 30 - 40 bin lira para yaptık. 1920 senesinde deri piyasasında mühim bir düşkünlük oldu. Tekrar sermayemiz mahvolmak tehlikesinde idi. Fakat, tali gene imdada yetişti. Günün birinde dükkâna Romanyalı bir tüccar geldi. Bir parti mal kaldırdı, derken bir parti, bir parti daha aldı. Uzatmayalım, bütün mallarımızı Romanyaya sevkedip iyi fiatlerle sattırdık. Fakat (ley) düşünce, ziyan etmemek için mallarımızı tasfiye ederek İstanbula döndük. Avrupadan bir mütehassıs getirip fabrikamızı büyüttük. İlk sene 30 - 40 bin okka mal işleyebilmiştik. Tedricen Avrupa çeşitlerini terkederek senede 200 bin kilo deri işletmeğe başladık. İlk günlerde fabrikamızda 50 - 60 kişi çalıştırıyorduk. Git gide işi ilerlettik. Bilhassa vidalacılığa ehemmiyet verdik. Nihayet seneden seneye daha iyi mal çıkarıyorduk. Nihayet piyasada tutunduk. Avrupadan yeni makineler getirterek faaliyetimizi tevsi ettik. Bu gün kösele fabrikamızda 40, vidala fabrikamızda 60 kişi çalışıyor. Senelik imalâtımız kösele üzerine 300 bin kilo, vidala üzerine bir milyon ayak raddesindedir. Teşviki sanayi kanunundan istifade etmek sayesinde bütün kuvvetimizi fabrikaya verdik. Yeni gümrük kanunu, büsbütün cesaretimizi arttırdı. Vidaladan sonra glâse imalâtına da başladık. Rugan derileri fabrikamızda yapmak için de teşebbüslerimiz var. Bunun için bir mütehassıs getirtmek üzereyiz.

İstanbuldaki deri ve kösele fabrikalarının çıkardığı mallar, Sofyanın yüzde 60 ını teşkil ediyor. Vidalacılığı daha ileri götürmek için hükûmetimizin gümrük tarifesini bir parça daha arttırmasını, yahut ta kontenjan listelerinde vidala mikdarının azaltılmasını bekliyoruz.

Marko Amram Efendi, ticaret hayatındaki muvaffakıyetlerini böylece hülâsa ettikten sonra dedi ki:

— Çok kazanç iş adamlarını cesarete sevkeder. Alış verişte cesaret iyi şey değildir. İnsan hesabını bilmeli.. Ne kazandığı zaman fazla ümide düşmeli, ne de kaybettiği zaman kendini yeise kaptırmalı!..

Sonra beni kapıya kadar geçirerek tekrar yazıhanesine döndü. Daktilolar, çıtır çıtır işliyor, kimbilir gene nereden gelen siparişleri kaydediyorlardı.

M. Salâhaddin

İktibaslar

Kanser hakkında ne biliyoruz?

Bu müthiş afet karşısında bildiklerimiz maalesef çok mahduttur

— Londrada çıkan ACTION dan —

Bu satırları okuyan karilerimden hiç birinin kanserden ölmesini temenni etmem. Fakat bu arzunun bir hakikat olması maalesef çok az muhtemel bir şeydir. Kanser çok mün teşir bir âfet haline girmiştir ve doktorlar da tedavisi için olduğu kadar, sebepleri hakkın da da çok şey bilmiyorlar. Bil hassa bu hastalıktan nasıl vikaye edilmek lâzım geldiğini ise hiç kimse bilmiyor. O kadar uzun zamandan beri bugün kü müterakkiî fennî hâlâ aciz i çinde bırakan bu hastalık hakkında, tıbbî mecmualarda ve gezetelerde zaman zaman tetkikat neticelerini gösteren yazılar intişar eder. Bu yazılar çıkınca, bütün dünya matbuatı bu öldürücü hastalığa karşı halkın gösterdiği alâkadan istifade ederler. Ve kanserlileri beyhude ümitlere düşüren mu balâğakârane neşriyatta bulunurlar.

Muhtelif faraziyeler

Dün doktor Bendien bir yazı yazmıştır. Bugün doktor Gye ve doktor Purdy kanser mikrobunun — o kadar küçük, o kadar küçük ki — mikroskopla bile görünemediği nazariyesinde bulunuyorlar. Yarın yeni yeni keşifler, yeni yeni na zariyeler bütün dünya matbua tını işgale devam edecektir.

Hakikati bir türlü meyda na koyamıyan bu neşriyattan âlimler, ancak kıymetli vakitlerini kaybetmiş oluyorlar.

O halde kanser etrafındaki hakikat ne dir?

Doktor Gye ve Purdy'nin hayvanlar üzerinde yaptıkları tecrübeler, her iki âlimi şöyle bir tahmine sevketmiştir: Kan ser mikrobik bir hastalıktır, ba zılarının zannettikleri gibi, guddenin kifayetsizliği ve yahut diğer sebepler değildir. Her ikisi de bütün dünya âlimlerinin tetkik ve tenkitlerine arzedilmek üzere, bu noktai na zarlarını ve tecrübelerini etraf lıca yazmışlardır.

Bununla beraber, asıl hakikate varılmış değildir. Bugün kanserin neden ileri geldiğini bilmiyoruz. Bu hastalıktan nef simizi nasıl vikaye etmek lâzım geldiğini de keza bilmiyoruz. Tedavisi ise, hastalığın ilk zamanlarında teşhis konduğu zaman kabil oluyor. Eğer doktorlar kanser hakında bu kadar çok az şey bilirlerse, bir de hal kı düşünün.

Kanserin gençlerden ziyade, kırkı geçmiş insanlara musallat olduğu bariz bir hakikat tir. Çiçek ve kızıl hastalıkları tarzında sarî değildir. İrsî olduğunu da isbat edecek ortada henüz bir şey yoktur.

Bazı kimseler kanserin domatesten, etten, bilhassa domuz etinden geçtiğini zannederler. Fakat bu zan vak'alar ve hâdiselerle teeyyüt etmiş değildir. Meselâ yahudiler kat iyyetn domuz eti yemezler. Lâ kin onlarda da domuz eti yiyen diğer milletler gibi kanser liler çoktur. Yalnız musevilerin azayı tenasüliyelerinde kan şere daha az tesadüf edilmektedir. Çünkü dinleri mucibince, museviler sünnet edilirler ve kadınları da dinin emrettiği şekilde sıhhî tedbirleri muhafaza ederler.

Tedavi

Otuz seneden beri kanserin tedavisinde hayli terakki elde edilmiştir. Vaktinde meydana çıkarılırsa, bir ameliyei cerrahiye ile hastalık tevkif edilebiliyor ve hasta uzun seneler kanser alâimi göstermiyor ve ekseriya ölümü de kanserden başka sebeplerden ileri geliyor.

Bazı vak'alarda rontken şuaatı da iyi neticeler veriyor. Lâkin ekser zamanlarda teşhis geç konuyor ve ondan sonra yapılan ameliyat ve rontken şuaatı kat'î tesirlerini gös teremiyorlar.

Eğer kanser dumuru, dahilî bir uzuvda hâsıl olmuşsa ve gayet zayıf alâim izhar ediyor sa, o zaman kanseri vaktinde anlamak mümkün olmuyor. Ekseriya da hasta nikbin ve ih malci olduğu için, küçücük bir dumur için doktora gitmeğe ih tiyaç hissetmiyor. Halbuki böy le bir dumur hâsıl olunca, derhal doktora gidip, bu dumurun bir parçasını kestirmesi ve mik roskop muayenesine bırakması lâzımdır. Bu suretle kanserin tedavisinde, tehlikeli bir teahhurun önüne geçilmiş olur.

Hastalığın kanser olduğu an laşılınca, ciddî bir doktora mü racaat etmek lâzımdır. Şarlatanlar kanseri tedavi etmezler, bilâkis hastaya hayatî notai nazarından o kadar kıymetli oln vakitler kaybettirirler.

Umumiyetle denilebilir ki, vaktinde yapılan tedavi ekseri ya muvaffakıyetle tetevvüç etmektedir. Kendi haline bırakılan veya gayri kâfi surette tedavi edilen bir kanser, musallat olduğu vücudü mutlaka ölü me sürükler.

Neler biliyoruz?

Çok kimseler, bu hastalığa yakalanmamak çarelerini düşü nürler. Kanser dumurunun ne şerait dahilinde tekevvün ettiği tetkik edilmemiş değildir. ensicenin müzmin iltihaplarını ekseriya kanser takip etmekte dir. Çürük dişlerden ve yahut pis takma dişlerden dolayı ağızda uzun müddet hâsıl olan muhatî taharrüşlerden de dilde veya ağızın başka bir tarafında kanser dumuru hâsıl olabilir.

Midede uzun müddet ihmal edilmiş bir karha, müzmin iltihaplar, fazla mikdarda katran la, kurumla, yağla temaslar, rontken şuaatının uzun tesirleri kanserin tanınmış âmillerindendir ve bunlar da ancak müşahede ile öğrenile bilmiştir. Kanser tehlikesi mevcut olduk ça, hattâ kendilerini en tamüssıhha addedenler bile, hiç olmazsa senede bir defa, bir kaç doktordan mürekkep bir hey'ete kendilerini muayene ettirmelidirler.

Spor

Şişli - Uluköy Yürüyüşü

İSTANBUL, 19 (A.A.) — T. İ. C. İ. İstanbul mıntakası denizcilik hey'eti reisliğinden tebliğ edilmiştir:

Denizcilik hey'etince tertip edilen kış programının birincisi olan Şişli — Uluköy yürüyüşü 18 - 12 - 931 de tekrar edilmiş ve havanın karlı olma sına rağmen yürüyüş muvaffakıyetle yapılmıştır.

Gelecek cuma 25 - 12 - 931 saat 10,30 da Şişli — Büyükde re yürüyüşü yapılacaktır. Top lanma yeri Şişli tramvay depo su önüdür.

Galatasaray - Fenerbahçe muhteliti

İSTANBUL, 19 (A.A.) — Galatasaray — Fenerbahçe Muhteliti gelecek cuma günü yapılacak İslavya müsabakasına hazırlık olmak üzere yarınki pazar günü saat 15 te Taksim stadyomunda İtalyan takımı ile karşılaşacaktır.

Birmanyada idamlar

RANGOON, 19 A.A. — Reisleri Sayasan da dahil olduğu halde Birmanya tahrikâtçılarından 8 kişi idam edilmiştir. Diğer 7 idam mahkûmu da önümüzdeki Pazar ve Pazartesi günü Tharrawaddy hapisane sinde idam olunacaktır.

Çay

Hukuk Fakültesi talebe bir liği 21 - 12 - 931 pazartesi 16,5 ta Maksimde âzasına bir çay ziyafeti verecektir.

Birinci sahifeden geçen yazılar

Sabık Hidiv Amman'a gitti

(Başı 1 inci sahifede)

Kavalalı İsmail Hakkı Bey, Suriye'deki cigara fabrikaları ile temasa gelerek Türk tütünlerine mahreç teminine çalışacağını ve bu maksatla se yahat ettiğini bir muharririmi ze söylemiştir.

Abbas Hilmi Paşanın Suriye ve Filistin seyahati etrafında bir muharririmiz kâtibi hususileri Ârif Paşa ile görüşerek rivayetlerin ne dereceye kadar doğru olduğunu sormuş tur.

Ârif Paşa, muharririmize, Suriye ve Filistine yapılan bu seyahatin hiç bir siyasî mahiyeti olmadığını, sabık Hidiv Hazretlerinin her sene bu mevsimde, sıcak memleketlere seyahat etmek mutadında bulunduklarını söylemiştir.

Maamafih, Abbas Hilmi Pa şanın Şarkî Erdene hareketi Suriye tahtı meselesile alâkadar olduğu kuvvetle iddia edil mektedir.

Son Posta gazetesi, Kudüs konferansına Abbas Hilmi Pa şa namına iştirak eden Mahmut Azmi Beyin beyanatını neşrediyor.

Mahmut Azmi Bey, Son Postaya kongre hakkında şu izahatı vermiştir:

— " Çarşamba günü Kudüs kongresinden buraya döndüm. Kongrenin altı günlük müzakeresine bir müşahit sıfatile iştirak ettim. İşte şimdi yanınızda açtığım şu telgrafta da kongrenin çarşamba günü dağıldığı bildirilmektedir. Kongreye Abbas Hilmi Paşa namına iştirak ettim. Ve intibalarımı da paşaya bildirdim.

Paşa Pariste iken kongreye davet edilmişlerdi. Kongre riyasetine hitaben yazdıkları bir mektubu bana verdiler ve Kudüse gittim. Bu mektup tarihsiz ve imzasızdı. Kudüste ve kongrede iptidai tetkikat yaptıktan sonra edineceğim müsait intiba üzerine tarih ve namına imza koyarak mektubu kongre riyasetine verecektim ve böyle de yaptım. Mektupta Paşa kongreye iştirak edemediği için teessürlerini beyan ediyor ve özür diliyordu. Aynı zamanda mektupta Filistinlilerin, millî arzularına uygun bir netice istihsal etmeleri temennileri de vardı. Kongrenin ilk celsesi, gazetenizde yazdığınız gibi hazin bir dayak ve sövüşme faslile açıldı. Kongrede en çok konuşulan lisanlardan birisi de Türkçe idi. Yugoslav, Oral, Kafkas, Şimali Türkistan ve İran murahhasları nutuklarını Türkçe olarak söylediler. Kongreye Yemenden başka hiçbir devlet resmen iştirak etmemiştir. Bütün azalar İslâm cemaatleri namına gelmiştir. Kongre Şevket Ali ile Kudüs Müftüsü Eminülhüseyni Efendinin tamamen şahsî teşebbüslerile ve Filistinlilerden beşer onar kuruş toplanan paralarla açılmıştır. Esasen kongreye ümit edilen yüksek zevat iştirak etmediği için akim kalmış nazarile bakılmaktadır.

Fili ve ameli hiçbir neticeye vâsıl olunamamıştır. Başlıca şu iki mesele konuşulmuştur: 1- Kudüste bir darülfünun yapılması, 2 - Hicaz hattının beynelislâm bir şekilde idaresi."

Derülfünunlular Miting yapacak

(Başı 1 inci sahifede)

rülfünun konferans salonunda, bütün yüksek mektepler talebesinin, liselerin muallim mekteplerinin ve münevver gençliğin iştirakile büyük bir içtima yapılacak ve tasarruf, yerli malları hakkında konferanslar verilecektir. Ayni günde yerli mallardan mürekkep küçük mikyasta bir de sergi tertip edilmek teşhir edilecektir. Merasime Bahriye muzikası iştirak edecektir. Hususî bir otomobil tutulacak ve talebe tarafından bir otomobilden şehrin her tarafına yerli malları hakkında kâğıtlar atılacaktır. Yerli malından bir "yüksek tahsil gençliği bayrağı" yaptırılacak ve o gün tertip edilecek mitingte bayrak en önde olmak üzre Taksime kadar gidilecektir. Taksim de ve muhtelif yerlerde durulacak ve nutuklar söylenecektir. Bir gün evvel akşam radyoda bir nutuk irat edilecek ve halk bugün sonraki merasime davet edilecetkir.

Vitrinlerde her zaman yerli mallarının teşhiri ve tenzilâtlı fiatle yer li malı satılması temin edilecektir.

Ayni gün tayyare ile yerli malı hakkında gençliğin tavsiyelerini havi kâğıtlar atılacaktır.

Gençlik tarafından bir broşür neş redilecek ve bütün vatandaşlara tevzi edilecektir.

O günkü merasimin filme alınması da temin edilecek ve sinemalarda gösterilecektir.

Ankarada Halk evinde verilen müsamere

ANKARA, 18 A. A. — "Geçikmiştir,,. Bu sabah saat 11 de Halk Evinde İsmet Paşa, Kız Enstitüsü ve Ticaret Mektebi talebeleri.. tarafından tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile bir müsamere verilmiş ve bu müsamereyi Münir Hayri Beyin konferansı takip etmiştir.

Öğleden sonra saat 14 te Millî İktısat ve Tasarruf Cemiyetinin teşebbüsü ile Hakimiyeti Milliye meydanında Büyük Gazinin heykeli önünde büyük bir miting yapılmıştır.

Mekteplilerin Esnaf Cemiyetlerinin ve halkın iştirak ettiği bu büyük toplanma, çok heyecanlı olmuştur. Orta mektep talebeleri tarafından Büyük Gazinin heykeline bir çelenk konulmuş, istiklâl marşını müteakip Şehir Belediyesi namına Enver, Esnaf cemiyetleri namına Sabri Beyler tarafından nutuklar söylenmiştir.

Şair Behçet Kemal Bey tarafından okunan bir şiiri müteakip halk arasından biri, küçük çocuğu ile hitabe mevkiine çıkmış çe çocuğu namına, halkı tasarruf edeceğine ve yerli malı kullanacağına dair yemine davet etmiştir.

Sultanahmet beşinci sulh hukuk mahkemesinden: Gebze Sulh hukuk hâkimliğinin 1-8-931 tarihli ve 931-79 numaralı iş'arı üzerine satılmasına mahkememizce karar verilen mütefeffiye Faika hanımın terekesinden madut olan İstanbulda Aksaray cıvarında Oruç Gazi İsmail ağa mahallesinde nalbant sokağında kâin 41 numaralı iki katta ibaret alt katında bir oda üst katında iki oda ve her katında birer hâlâ ve 15 metre terbiinde bahçeyi havi ahşap hanenin ilk arttırmasında müşteri zuhur etmemesine mebni ikinci arttırmaya karar verilmiştir. Mezkûr haneye talip olanların kıymeti muhammenesi olan bin liranın yüzde onu nisbetinde pey parasile beraber 17 Kânunsani 932 tarihine müsadif pazar günü saat 15 de Sultan Ahmet beşinci sulh hukuk mahkemesine müracaatları lüzumu ilân olunur.

Muallim Mubahat Bey tarafından

Tercüme edilen Amelî Hayat Alimi

(HERBERT N. GASSON) 'un

İDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ BULMAK SAN'ATİ

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir. Bütün İş adamlarına tavsiye ederiz.

Tevzi mahalli: Milliyet Matbaası

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*

Telefon: 24310 - 24318 - 24319

M. Rivas'ın Sözleri

(Başı 1 inci sahifede)

tanbul'da bulunup' ta 1913 tarihli Atina muahedesi mucibince ve izdivaç suretile Yunan tabiiyetini iktisap ettiklerini iddia eden bazı kimselere ait bir kısım emlâk vardır ki, bitaraf aza, bunlara ait emlâkin iadesi mevzuu bahsetmeden evvel bun ların tabiiyetleri meselesini halledeceklerdir.

Hakeme havale edilen meseleler

Komisyonda Türk ve Yunan murahhas heyetleri arasında ihtilâfı mu cip olup ta bitaraf azanın hâkemliğine havale edilen meseleler vardır ki, bunlar da yakında halledilmiştir. Bu meyanda Ankara mukavelenamesine müzeyyel ve Garbî Trakyada bedelleri Yunan hükûmeti tarafından verilecek 150 bin sterling ile tazmin lâzım gelen araziye ait listelerin tarzı tefsirine ait ihtilâf ta vardır. Evvelce bu arazi 100 bin dönüm olarak tesbit edilmişti. Bilâhare yaptığımız tetkikat ile bu miktar 71 bin dönüme indirildi. Bu sayede sahiplerinin alacakları tazminat miktarı da artırılmıştır.

Tarzı mesai değiştirildi mi?

M. Rivas'ın reisi bulunduğu teknik büronun tarzı mesaisini değiştir diği hakkındaki iddiasına gelince:

Bu büro'da bulunan Türk ve Yunanlı müşavirler uzun tetkikat neticesinde, mevcut listeleri yeniden gözden geçirmek lüzumunu hissetmişler ve bu sebeple M. Rivas'ın bahsettiği tadilât yapılmıştır.

Bitaraf aza bu tadilâtı kabul etmekle beraber, evvelce M. Rivas tarafından tesis edilmiş olan sistemin tamamen tebdili mevzuu bahsolduğunu zahip olmamışlardır.

M.Rivas büro işlerinin hazirana kadar bitirilemiyeceğini söylüyor. Halbuki büro müdürlerinin bu sabah ba na verdikleri izahata göre büro işleri mart itidasına kadar bitirilecektir. Size evvelcede söylediğim veçhile M. Rivas beyanatında yalnız kendi riyaseti altında bulunan teknik büronun mesaisinden bahsetmiştir. Bu sözlerim komisyonun şimdiye kadar halledilmiş olan işlerine aslâ şümulu yoktur.

Memlekette

Bergamada Bir idam

Altmış seneden beri ilk asılan adam

Bergamadan yazılıyor:

Manifaturacı Mehmet efendi ile bir arkadaşını öldürdüğü için Bergama Ağırceza mahkemesince idama mahkûm edilen Dikili kazasının Salihler köyünden Ahmet Refik hak kındaki idam hükmü Büyük Millet Meclisince tasdik ve keyfiyet buraya tebliğ edilmişti. Bunun üzerine katil Ahmet Refik evvelki gün salben idam edilmiştir. İdam mahkûmu asılmazdan evvel, bir diyeceği olup olmadığı sualine karşı:

— Ben bir öfke üzerine bu cinayeti işlemiştim. Kanunun verdiği ceza doğrudur. Cezamı çekeceğim...

Demiş ve ipi kendi elile boynuna geçirmiştir.

Bergamada altmış seneden beri insan asılmamıştı.

Kocasını müdafaa ederken...

Torbalıda evvelki akşam feci bir cinayet olmuş ve zavallı bir kadın sekiz yerinden bıçakla yaralanarak öldürülmüştür.

Cinayet şu suretle vuku bulmuştur: Evvelki akşam gece yarısına doğru Fındık Süleyman namında birisinin evine iki şahıs girerek ellerindeki silâhları Fındık Süleymanın üzerine tevcih ederek para istemişlerdir. Kocasının üzerine silâhla hücum edildiğini ve zorlandığını gören Süleymanın zevcesi Fatma Hanım haydutların üzerine hücum ederek silâhlarını ellerinden almağa çalışmış, fakat haydutlar bu defa bıçaklarını çekerek biçare kadını sekiz yerinden yaralamışlar ve kaçmışlardır. Fatma Hanım aldığı yaraların tesirile derhal vefat etmiştir.

Haydutların Numan ve muhacir Ahmet isminde iki kişi oldukları anlaşılarak zabıtaca yapılan sıkı takibat neticesinde her ikisi de yakalanmışlar ve adliyeye teslim edilmişlerdir.

Bunlardan Numanın elinde hâdise esnasında bir gıra tüfeği bulundu ğu tesbit olunmuştur.

İzmirde bir cinayet

İzmirde Alsancak mıntakası dahilindeki yangın yerlerinde bir cinayet olmuş. 77 yaşında ihtiyar ve Acem tebaasından bir şahıs ağır surette yaralanmıştır.

Cinayetin bir namus meselesinden vuku bulduğu ve yaralanan adamın genç bir çocuğa karşı istihfakâr bir vaziyet aldığı anlaşılmaktadır. Tahkikata göre, ihtiyar adamın bu hareketi gencin kardeşleri tarafından görülmüş ve neticede bu kan lı hâdise vuku gelmiştir. Bu cinayeti işliyenler yakalanmıştır.

Muhabir mektubu

Çarşamba'da domuzlarla mücadele lâzım!.

Bu havalide en çok göze çarpan şey hayvan hırsızlığıdır. Bunun için bazı tedbirler alınmıştır..

ÇARŞANBA: Çarşanbanın vüs ati ve serveti nisbetinde nüfusu yok tur. Burası daha galabalık bir nüfu su sinesinde barındırabilecek bir vaziyettedir. Merkezi kazade 1300 hane ve (6000) nüfus sakindir. Umum kazanın ki ise (44,000) den ibarettir. Harbiumumide Karade niz havalisinden hicret eden halk buralarda melce ve mesken bulmuş ve senelerce rahat geçinmişlerdir.

Teşkilât lâzım

240 Köyden mürekkep olan kazanın bir tek nahiyesi yoktur. Bu kadar halkın bir mahkeme bir nüfus ve bir tapu dairesile işlerinin görülemiyeceği şüphesizdir. Binaen aleyh halkı şimdiki sıkıntıdan kur-Muslıh Beyde tam teşekküllü birer nahiye ihdası behemehal çok elzem dir.

Ahlâk ve seviye

Kaza halkı arasında muhtelif anasır ve sert huylu insanlar olduğu cihetle gavga ve döğüş eksik olma maktadır. Buralarda küçük büyük herkesin belinde birer silâh bulun mak adet hükmüne geçmiştir. İşret, kumar fazlacadır. Köylüler arasın da müsrif olanlar çoktur. Ve boğaz larına da düşkündürler. Bu gibiler pazarda sattıkları eşyanın bedelile dar heybelerini yiyecek ve içecekle dolrdurmadan köylerine avdet et mezler. Hattâ bir köylünün sırf ken di nefsi için 33 şişe rakı aldığını ba na söylediler de hayretler içinde kaldım!

Asayiş ve yılgı

Kazanın asayişi iyidir. Yalnız kız kaçırmaktan ve adi husumetler den mütevellit vukuatler olmakta dir. Halkın ıztırabatı hayvan hırsız lığıdır. Burada kimse hayvanına sa hip değildir. Herkes hayvanlarını başı boş bıraktığından bunlar dağ larda ve ovalarda dolaşıp dururlar ve ahır yüzü görmezler. Bu usule burada yılgı diyorlar. Hayvanları gayıp olan köylüler hemen hükû mete koşuyorlar. Bu hayvanlar çalınmış mıdır? Canavarlar mı paralamıştır.? Yahut göze görünmiyecek kuytu bir yerdemi otluyorlar? İşte bu ihtimalleri düşünmeden (hayvanımı çaldılar bulunuz) diye rek ellerinde arzuhal hükûmet kapısından eksik olmıyorlar!

Yeni Vali Salim Bey bu kargaşalığa nihayet vermek için sıgıtmaç ve çoban usulünü tatbik ettirmeğe başlamıştır. Her halde şu usul sayesinde bundan sonra halkın da hükûmetin de başları ağrımayacaktır. Fakat şu şartla ki bu güzel tedbir hükûmetçe sonuna kadar ta kip olunmalıdır.

Fabrikalar

Zahire ucuz ve mazot pahalı olduğundan motörlü fabrikalar faali yetlerini tatile mecbûr kalmışlardır. Yalnız karşı yakadaki yedi taş lı su değirmenleri mısır öğütmek istifade edilerek bir elektrik ceryanu gördüm. Bu cereyan bittabi de ğirmen hududunun haricine çıkamayacaktır.

İspirto ve konserve fabrikaları

Mısırın bu kadar mebzul olduğu bir kazada şimdiye kadar bir is pirto fabrikası yapılmış olmaması şayanı eseftir. Bununla beraber böy le bir fabrikanın inşasına yakında başlanacağını hber aldım da çok memnun oldum. Burada birde kon serve fabrikası yapılmış olsa her ta rafa külliyetli miktarda sepze konseri ihracı suretile memlekete bü yük bir servet celbine imkân hasıl olur. Fakat bu fabrikayı Bursadaki o canım konserve fabrikasının âkibetine uğratmamak şarttır. Mezkûr fabrikanın çok kıymetli müdürü ne rağmen fabrikanın yaşayamama sı cidden bir ziyadır. Fabrikanın bir istihale devresile tekrar faaliye tine başlanılması için uğraşılıyordu. İnşaallah muvaffak olmuşlardır.

Maden suları

Biri kasabaya (5) saat mesafede Çatak köyünde diğeri de (15) saat mesafede Terice'de acı su denilen karbonatlı iki maden suyu var. Tericedeki suya şişeler tahammül edememektedir! Bu suların nümune leri Sıhhiye vekâletine gönderilmiş olduğundan oradan gelecek rapora nazaran hareket olunacaktır.

Fındık

Terme kazasına kadar gelmiş olan fındık Çarşanba hududunu da geçerek taammüm eylemeğe başlamıştır. Mısır ve tütünün son zaman larda para etmemesi halkı fındıkçılığa sevkeylemiştir. Bu havalide fındık pek âlâ yetişmektedir. Aferin Çarşanbalılara! Şimdi "olmadı pilâv çevir lâpaya!,, kaidesine riayet zamanıdır. Samsun ve Bafralıların yaptıkları gibi (tek mahsul) ile uğraşmakta zannedersem hiç bir mana yoktur.

Domuz sürüleri

Harp senelerinden beri çok artmış olan domuz sürüleri mısır mah sulâtını nısıf derecesinde mahveylemektedirler! Her ne kadar köylere 300 kadar ski şnaydır kapakluları tevzi olunmuş ise de şimdiye memiştir. Eğer ki mahallî hükûmeti bu domuzları nazarı dikkate almazsa âkibet pek fena olacaktır. Bunun için de sürek avları yapmak lâzımdır. Bununla beraber sahil kısmı pek sık dikenli bir saha olduğundan sürek avı yapmak imkânı yoktur. Zehir atmak ve sari bir illet aşılamak akla geliyorsa da diğer hayvanlarımızın da bundan müteessir olmaları melhuz olduğundn bu bapta daha fennî bir çare bulup tatbik eylemek baytar müdiriyetinin uhtesi ne terettüp eden bir vazifedir.

Ragıp KEMAL

Silifkede yerli malı sergisi

SİLİFKE, — İktısat ve tasarruf haftasının ilk gününe tesadüf eden 12 kânunuevvelde burada bir yerli mallar sergisi açılmıştır. Sergide yalnız Silifkede yapılan mallar teşhir edilmiştir.

Binlerce halk büyük bir rağbetle sergiyi ziyaret etmişlerdir. Sergi iktısat ve tasarruf cemiyeti reisinin bir nutkundan sonra Vali Bey tarafından açılmıştır.

Kardeş katili

Menemen'de bir araba meselesin den dolayı kardeşi Bedevi'yı öldürmekle maznun Sarı Mehmet dört sene altı ay on gün hapse mahkûm olmuştur.

İzmirdeki demiryollar kongresi

İZMİR, — Türkiye Demiryolları kongresi iki gün evvel Basmahane istasyonunda ilk içtimaını yaptı. Şehrimize gelmiş olan Devlet Demir yolları Umum Müdür Muavini Vasfi Bey ile üç zat ve muhtelif tren kumpanyalarının mümessilleri Kongreye iştirak ettiler. İlk içtimada demiryollarına ait meseleler etrafında müzakereler yapıldı. Müzakereye dün de devam edilerek kongreye hitam verildi.

Kongre ruznamesindeki en mühim mesele Konyadan İzmire hububat nakli için Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünün tarifede tenzilât kabul etmesi meselesidir.

Bursadaki ipek tezgâhlarında

BURSA, 18 — Fabrikalardan bazılarının kapanması ve tezgâhlardaki faaliyetin durması hakkında ileri sürülen tehlike tahminleri, idhaşemeğe başladı. Alâkadarlar, böyle bir tehlikenin şimdilik atlatılmış olduğunu söyliyorlar.

Bunun sebebi, tehlikeyi tevlit eden ve bir zamandan beri satışı durduğu için yekûnu bir hayli artan ipekli kumaş stoklarının, tahdit kararı üzerine satılmağa başlanmasıdır.

Stoklarını elden çıkaran fabrikatörler kendilerini saran müşkilâtın bir kısmından kurtulmuşlardır.

On altı buçuk, on yedi liraya olduğu halde alıcısı bulunmayan ipek, ilk kontenjan listesinin neşri üzerine derhal on sekiz buçuk liraya fırlamış ve bu fiatten alıcı bulunmuştur.

İki hafta süren bu muamele, ikinci liste neşredilir edilmez tekrar gevşemiş, ipek piyasası eski nisbete doğru inmeğe yüz tutmuştur.

Garip bir cinayet

Kilisten bildirildiğine göre, Suriyede siyasî mahkûm olup geçenlerde Halep hapishanesinden kaçarak memleketimize iltica eden hüviyeti meçhul bir adam meçhul bir şahıs tarafından öldürülmüştür.

İşin garip tarafı ceset gene meçhul şahıslar tarafından Suriye topraklarına kaçırılmıştır.

Katilin siyasî bir cemiyetet mensup olduğu zannedilmektedir.

Gaziantepte kaçakçılarla müsademe

GAZİ ANTEP, 19 — Birkaç gece evvel gümrük muhafaza memurları ile kaçakçılar arasında şehrin bir saat cenubunda Haceşer deresi denilen mevkide bir müsademe olmuş, ertesi sabah muhafaza memurları izleri takip ederek bağlar arasında iki fıçı da boya bulunan 8 denk kaçak eşya yakalamışlardı.

Eşyanın kime ait olduğu meçhul olmakla beraber Mustafa isminde birinin olduğu şayidir.

Mustafaya geçen ay tayyare piyangosundan 1200 lira ikramiye

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu — 2003

Galatada Doğruyolda 136-138 No. da Ticaretle meşğul iken Yunanistanın neresinde olduğu meçhul bulunan Panayot Veledi Ergiri Konadis efendiye:

İstanbul 5 inci icra memurluğundan: Kurtuluşta tramvay caddesinde 271 No. lu hanede mükim madam Manyo, Petro vekili avukat Hayrettin beyin aleyhinize İstanbul 5 inci hukuk mahkemesinden 25-11-931 ve 118 No. lu istihsal ettiği hükmü ilâmda Tatavlada Atik puncu Hristo sokağında ve cedit Tatavla caddesi ve Değirmen sokağında eski 8, 10, 12, 14, ve 16 No. larla murakkam maa bağçe iki bab hane hisseyi şayihalarına mülga Beyoğlu Birinci hukuk mahkemesinin 15 Teşrinievvel 339 T. ve 53-853 No. lu kararile mülga Beyoğlu icra dairesinin 339-1881 No. lu müzekkeresile mevzu haczi ihtiyatinin fekkine ve 3674 kuruş masarifi muhakemenin tahsiline dair olan hükmü ilâmın infazı için dairemize müracaat edilmiştir. Namınıza doldurulan ödeme emri ikametgâhınızın meçhuliyetine mebni tarafınıza tebliğ edilememiştir. Ödeme emrinin bir buçuk mah müddetle ilânen tarafınıza tebliği takarrür etmiştir. Haczin Fekkine ve istenilen masarifi muhakemeye dair bir itirazınız varsa tarihi ilândan itibaren bir ayın mürüründen itibaren ilk yedi gün içinde tahriren ve yahut icraya 931-4945 No. sile müracaatla şifahen dermeyan edilmesi icap eder. Tahriren veya şifahen müracaat edilmediği taktirde müddet mürurunda rızanıza bakılmayarak hükmü ilâm dairesinde hacizlerin fek ettirileceği malûm olmak ve ödeme emri tebliği yerine geçmek üzere ilân olunur.

Mukaddema Beyoğlunda Tomtom sokağında 12 No. lu hanede iken halen ikametgâhı meçhul bulunan Marko Zivkoviç efendiye:

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Uhrin ve Şürekâsı Limitet şirketinin mösyö Perkinse ciro ettiği 6-6-929 tarihli bir kıt'a emre muharrer senede müsteniden zimmetinizdeki matlûbu olan (30) otuz ingiliz lirasının hululu vade tarihinden tutarı olan (309) liranın maa faiz ve masarif ve ücreti vekâletle maan ve hacız yolile tahsili zımnında dairemize vaki müracaat ve talebi üzerine olbaptaki ve deyni müddeabihin tesviyesi için berayi tebliğ tarafınıza gönderilen ödeme emri ikametgâhınızın meçhuliyeti hasabile tebliğ kılınamıyarak tebliğatı mukteziyenin ilânen icrası tekarrür etmiş olmakla tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında icranın durması zımnında şifahi veya tahriri bir itirazı kanuni sert etmediğiniz ve müddeti mezkrenin hitamını müteakip 931-4392 dosya numarasile sekiz gün zarfında müddeabihi tesviye veya itfaya tekabül edecek emval irae eylemediğiniz taktirde bermucibi talep muamelâtı icraiyenin giyabınızda icrasına tevessül kılınacağı malumunuz bulunmak ve ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Sultanahmet 2 inci sulh H. mahkemesinden: Müteveffa Şükrü bey vereseleri Hilmiye hanım vesaire ile Nikoli efendinin şayian mutasarrıf oldukları Galatada Fermeneciler sokağında 145 numaralı dükkân alt katta taş döşeli kâğir ve beton ikinci ve üçüncü katların tavanları ahşap dördüncü kat daraça dairesi üstü kapalı ve daracada abdesthane ve elektrik ve terkos tesisatını havi olup izalei şuyuû zımnında furuhtu tekarrür etmekle mevkii müzayedeye vazedilmiş ve 26-1-932 salı günü saat onbeşte ihalenin icrası mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların kıymeti muhamminesi olan üçbin liranın yüzde onu nisbetinde pey akçasını hâmilen Sultanahmet sulh mahkemesi ikinci hukuk dairesine 931-459 numarasile müracaat evlemeleri ilân olunur.

Mühim ilân

Takarrür eden fevkalâdelik. İKTİSADİ BUHRAN DOLAYISİLE bilûmum Nestle çikolataları fiatlerinden % 20 TENZİLÂT yapılmıştır. Belli başlı dükkânlarda teşhir edilen YENİ FİATLERİ her yerden muhakkak istemek HAKKINIZDIR.

Reveyonlarınız için

G. H. MUMM CORDON VERT

Şampanyası

müstesna fiat: Şişesi 9,25 T. lirası İstok bitmeden tedarikte istical ediniz. Toptan satış için hususî şerait. Eski Lloyd Han. No: 7 Tel. B - O - 1837

İstanbul Asliye birinci ticaret mahkemesinden:: Selânik bankasının bir rehin mukavelenamesi, beş adet rehinname ve üç kıt'a hesabi cari kabul mektubu mucibince Karaköy palasta mükim M. Mayer Kompani Limitet şirketi zimmetinde matlubu bulunan mebalığın temini istifasi zımnında 931-161 dosya numarasile rehnin satılması hakkındaki talep ilânen tebliğ edildiği halde rahin itiraz etmediğinden ticaret kanununun 766 inci maddesi mücibince emvali merhunenin alelusul ve açık artırma ile satılmasına ve mahkeme azasından Faiz Beyin naip tayinine ve işbu karara bir güna itirazi varsa üç gün zarfında dain huzuru mahkemeye davet edilmek suretile itiraz edilmediği taktirde kespi katiyet ederek emvali merhunenin 31-12-931 tarihine müsadif perşembe günü saat 10,30 da Ortaköyde Fatma hanım deposunda satılacağı ilân olunur.

İstanbul İcra Riyasetinden: Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 290 No. da Lokanta ve Pastacılıkla muşteğil Türkuvaz nam müessesenin sahibi Aleksandır Purviç efendinin Konkordatu talebile vuku bulan müracaatı üzerine icra kılınan tetkikat neticesinde Konkordato talebinin nazarı itibara alınmasına ve icra ve iflâs kanunun 278, 279 cü maddeleri mücibince borçluya iki ay mühlet verilmesine ve Galatada Merkez Rıhtım hanında 171 No.da Avukat Hüseyin Hüsnü beyin komser tayinine ve işbu mühletin ilânı ile beraber icra iflâs daireleri ve tapu sicil memurluklarına bildirilmesine karar verilmiş olduğu ilân olunur.

Askerî fabrikalar ilânları

30-12-931 tarihinde kapalı zarf ile münakasaları yapılacak olan 173 ve 77 kalem Elektrik malzemeleri ilânında müsavi fasıla bozulduğundan yevmi münakasa 20-1-932 tarihine saat 14 te tehir edilmiştir. Taliplerin müracaatları. (4380)

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398. Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

Dr. HORHORUNİ

Zöhreviye ve bevliye tedavihanesi: Sabahdan akşama kadar. Beyoğlu Tarlabaşı, Taksim Zambak Sok. No. 41

Tavil Zade Vapurları

İZMİR POSTASI

T.Z

Saadet

Vapuru her Pazartesi akşamı on yedide Sirkeciden hareketle Gelibolu, Çanakkale, İzmire azimet ve Çanakkaleye uğrayarak avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemişte Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 2,2210.

SADIK ZADE Biraderler vapurları

Karadeniz Postası

Sakarya

vapuru 20 Kânunevvel

Pazar

akşam saat 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, ve Rize) ye azimet ve ayni iskelelerle Görele ve Ünye'ye uğrayarak avdet edecektir. Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acenteliğine müracaat. Tel. 22134.

LLOYD TRIESTINO

Limanımıza muvasalatı beklenen STELLA DİTALYA vapuru 20 Kânunuevvel Pazar (İtalya ve Yunanistan) dan.

GAŞTAYN vapuru 21 Kânunuevvel pazartesi (İtalya ve Yunanistan) dan.

Limanımızdan hareket edecek vapurlar:

GAŞTAYN vapuru 21 Kânunuevvel (Pazartesi) (Samsun, Trabzon, Batum, Novorosisk, Odesa, Köstence Varna ve Burgaz) a.

MERANO vapuru 22 Kânunuevvel Salı (Dedeağaç, Kavala, Selânik, Volos, Pire, Patras, Korfo, Ayasaranda, Brendizi, Venedik ve Triyeste) ye.

STELLA DİTALYA vapuru 24 Kânunuevvel perşembe sabah tam 10 da (Lloyd ekspres) olarak (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye.

(COSULİCH LİNE) kumpanyasının lüks vapurlarına aktarma edilerek şimalî ve cenubî Amerika limanlarına gitmek için tenzilâtlı doğru bilet verilir.

Her nevi tafsilât için Galatada Mumhane (Lloyd Triestino) ser acentesine Telefon Beyoğlu 4878 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarşesi binasındaki yazıhanelerine. Telefon Beyoğlu: 2499 ve yahut Sirkecide Kırzade hanındaki yazıhanesine müracaat edilmesi. Telefon İstanbul 235.

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

TRABZON POSTASI

(CÜMHURİYET) vapuru 21 Kânunevvel Pazartesi 17 de Sirkeci Rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Mapavriye gidecektir. Dönüşte Zonguldak yoktur Of, Sürmene, Göreleye de uğrayacaktır.

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Erzurum

vapuru 23 K. evvel

Çarşamba

günü akşamı Sirkeciden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Kireson, Trabzon, Sürmene ve Rize'ye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acenteliğine müracaat. Tel. 21515.

1726 Nümerolu 27 Eylûl 1930 tarihli Kanunun tatbiki dolayisile vaki olan İhtiyat Evrakı Naktiye ve Döviz Giriş ve Çıkışları

17 - 1 inci Kân. 1931 tarihindeki vaziyet

1 — Döviz Giriş ve Çıkışları

10 - 1 inci Kân. 1931 tarihinde mevcut evelki bakıye	Fr. 51.988.300
Tahsil edilen yahut hafta zarfında tahsil edilecek olan Dövizler	Fr. 5.965.000
Fark	Fr. 5.965.000
17 - 1 inci Kân. 1931 tarihinde Osmanlı Bankası yedindeki Dövizler yekûnu	Fr. 57.953.300

2 — İhtiyat Evrakı Naktiye giriş ve Çıkışları

Çıkan Evrakı Naktiyenin 10 - 1 inci Kân. 1931 tarihindeki bakıyesi	T. L.4.308.678.08
Hafta zarfında çıkan Evrakı Naktiye	T. L. 494.634,03
Fark	T. L.494.634,03
Çıkan İhtiyat Evrakı Naktiyenin 17 - 1 inci Kân. 1931 tarihindeki yekûnu	T.L.4.803.312,11

OSMANLI BANKASI

BORSA VE OSMANLI BANKASI KOMİSERLİĞİNDEN:

1726 Nümerolu 27 Eylûl 1930 tarihli Kanunun tatbiki dolayisile vaki olan İhtiyat Evrakı Naktiye ve Döviz Giriş ve Çıkışları

17 - 1 inci Kân. 1931 tarihindeki vaziye

1 — Döviz Giriş ve Çıkışları

10 - 1 inci Kân. 1931 tarihinde mevcut evvelki bakıye	Fr. 51.988.300
Tahsil edilen yahut hafta zarfında tahsil edilecek olan Dövizler	Fr. 5.965.000
Fark	Fr. 5.965.000
17 - 1 inci Kân. 1931 tarihinde Osmanlı Bankası yedindeki Dövizler yekûnu	Fr. 57.953.300

2 — İhtiyat Evrakı Naktiye Giriş ve Çıkışları

Çıkan Evrakı Naktiyenin 10 - 1 inci Kân. 1931 tarihindeki bakıyesi	T. L.4.308.678.08
Hafta zarfında çıkan Evrakı Naktiye	T. L. 494.634,03
Fark	T. L.494.634,03
Çıkan İhtiyat Evrakı Naktiyenin 17 - 1 inci Kân. 1931 tarihindeki yekûnu	T.L.4.803.312,11

Yukardaki rakkamlar konsorsiyom kaydına muvafıktır. 27 Eylûl 930 tarihli ve 1726 nümerolu kanuna tevfikan keyfiyet Maliye Vekâleti namına tebliğ ve ilân olunur.

İstanbul Esnaf Bankasından:

İstanbul Esnaf Bankası hissedaranı 17-1-932 tarihine müsadif Pazar günü saat 14 te bankanın merkezinde fevkalâde surette inikat edecek heyeti umumiye davet olunur.

RÜZNAMEİ MÜZAKERAT:

1 — Sermaye vaziyetinin tespiti.

Ticaret kanununun 371 inci maddesi ahkâmına tevfikan hâmiliine muharrer hisse senedi sahipleri nihayet 7-1-932 akşamına kadar hisse senetlerini veyahut hisse senetlerinin mevdu bulunduğu banka makpuzunu Bankamız veznesine tevdi ita ita olunacak dühuliye varakasını almaları iktiza eder.

İstanbul Mıntakası Ticaret Müdiriyetinden:

Hali tasfiyede bulunan Millî Bakır ve Madeni eşya Fabrikası Türk Anonim Şirketi heyeti umumiyesinin atideki ruznameyi müzakere zımnında 27 Kânunusani 932 tarihine müsadif Çarşamba saat 10 da Galatada Merkez Rıhtım Hanında tasfiye memuru avukat Ramiz Beyin yazıhanesinde içtimaı mukarrer olup hissedaranın içtimaa iştiraklerini teminen ve yevmü içtimadan on gün evel hâmil bulundukları hisse senedatını mümaileyh Ramiz Beye makpuz mukabili teslim ile içtimaa icabetleri ilân olunur.

1) Tasfiye memurunun ita ettiği raporun tetkiki ve mumaileyhin istifasının müzakeresi;

2) Mumaileyhi istihlâfen yeni bir tasfiye memuru intihabı.

3) Tasfiye memuru ücretlerinin kararlaştırılması ve şekli tasfiye hakkında mukarrerat.

3 üncü Kolordu ilânları

Çatalca müstahkem mevkiinin ihtiyacı olan un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 2-I-932 cumartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edecek lerin de teminat ve teklifname lerile vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (638) (4386)

* * *

K. O. ve Birinci fırka ihyacı için mercümek alenî münakasaya konmuştur. İhalesi 9-1-932 cumartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (656) (4498).

* * *

Dolmabahçe hayvan hastanesinde müteşekkil hayvan satın alma komisyonu tarafından pazar, salı, perşembe günleri saat 9 dan itibaren müsait fiatla yerli binek ve nakliye koşum hayvanı mübayaasına başlanmıştır. Satın alınacak bineklerin 5 ile 8 yaşında ve asgarî 1,43 irtifamda ve nakliye koşumların keza 5 ilâ 8 yaşında ve asgarî 1,37 irtifamda olmaları ve hayvanların bilcümle hastalıklardan ve kusurlardan arî bulunmaları lâzımdır. Diğer fazla malûmat komisyona müracaatla öğrenilebilir.

Bu şeraitte satılık hayvanı olanların mezkûr günlerde hayvanlarile birlikte Dolmabahçe hayvan hastahanesine müracaatları. (616) (4179)

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

Elektrik Buyotu

İşte faideli ve ucuz bir hediye parasını 6 ayda ödersiniz

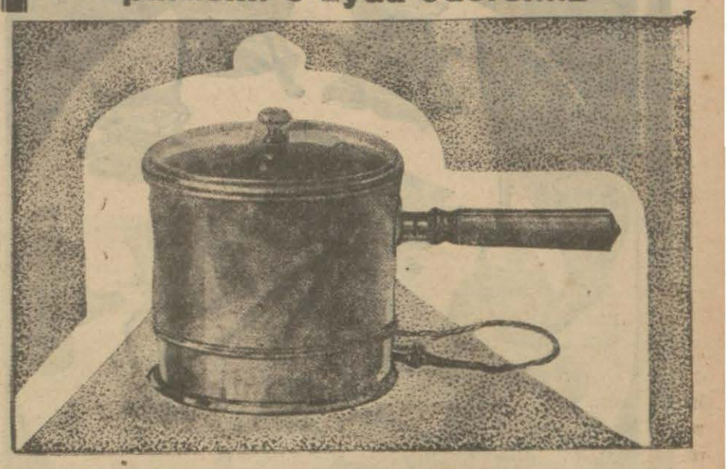

SATİE'nin

Beyoğlu, Beyazıt, Kadıköy, Üsküdar ve Büyükada mağazalarında satılır.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sirgortalarımızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 2002.

Kredi Liyone Bankası

ANONİM ŞİRKETİ

Tamamen tediye edilmiş sermaye 408 ve ihtiyat akçesi: 800 Milyon

31 Teşrinievvel 1931 tarihindeki bilânçodur

MEVCUDAT

Veznede ve Bankalarda mevcut nukut	Fr. 4.765.281.545,59
Cüzdan ve müdafaai milliye senedatı	„ 7.794.253.019,03
Teminatlı avanslar	„ 278.634,412,15
Hesabatı cariye	„ 4.144.911.165,49
Esham ve tahvilâtı mevcude (esham, bonolar, tahvilâtlar ve rantlar	„ 4.683.785,49
Muhtelif hesabat	„ 532.486.375,30
Emlâk	„ 35.000.000,—
	„ 17.555.250.303,05

DÜYUNAT

Vadesiz mevduat ve senedat	Fr. 5.986.420.578,85
Hesabatı cariye	„ 8.801.071.331,57
Badettahsil vacibüttediye hesabat	„ 283,530.347,47
Poliçalar	„ 262.956.643,37
Vadeli senedat	„ 411.366.294,18
Muhtelif hesabat	„ 591.660.985,15
Senei sabıkanın "kâr ve zarar hesabı bakiyesi	„ 10.244.122,46
Muhtelif ihtiyat akçeleri	„ 800.000.000,—
Tamamen tediye edilmiş sermaye	„ 408.000.000,—
	„ 17.555.250.303,05

Meclisi idare reisi *Baron Brenkai* — Müdürü umumiler *R.Masson* *E.Eskara*

Merkezi, Galata Karaköy, Telefon : B. O. 3297 — Şubesi Sultan Hamam, Telefon: İst. 1127 — Şubesi: İstiklâl caddesi, No. 333, Telefon B.O. 1353.

KADER

Gişesi müdiriyetinden:

Keşide gününün takarrübü hasebile Yılbaşı piyangosu için biletini tevkif ettirip te henüz almamış olan muhterem müşterilerin izdihama mahal kalmamak üzre bir an evel almaları rica olunur.

KARON Alman kitaphanesi Boyoğlu Tünel meydanında 523

Türkiye Ziraat Bankası İzmir Şubesinden

Mevki	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No.	Teklif edilen bedel Lira Kuruş
Birinci Kordon			Hane	520/360	23500
„	„		Hane	234/386	25300
„	„		Hane ve sinema	349/137/352	63888 75
„	„		Yanık Anadolu Bankası	106/108	45500

30 Teşrinisani 931 tarihinde kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuş olan yukarıda evsafı yazılı emlâke hizalarında gösterildiği veçhile teklif edilen bedeller haddi lâyik görülemediğinden mezkûr emlâk 16 Kânunuevvel 931 tarihinden itibaren kapalı zarfa esas olan ayni şartnamelere tevfikan 10 gün müddetle ve pazarlık suretile müzayedeye çıkarılmıştır.

Taliplerin 26 Kânunuevvel 931 cumartesi günü saat 16,30 za kadar Ziraat Bankasının Gazi Bulvarındaki binasında müteşekkil heyete müracaatları. Talipler satış şartnamelerinin müsaddak suretlerini şimdiden İstanbul Şubesine müracaatla alabilirler. (4395)

Bu müşkül zamanlarda paranızı abes hediyelerle israf etmeyiniz, Dostlarınıza tercihen, mevcudiyeti ve istimali hergün sarfettikleri kuvveti hafifletecek, evlerini güzelleştirecek şeyler takdim ediniz.

HEDİYELER

Bu Hediyeleri
Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi
SATIE
Size Beyoğlu, Beyazıt, Kadıköy, Üsküdar ve Büyükada'daki
5 mağazasında veresiye verecektir

Sene sonu ve bilânço münasebetile
25-12-31 tarihine kadar Ticaret ve Sanayi odasının müsaadesile
Fiatlarda Tenzilât
SURASKİ
ingiliz kumaş ticarethanesi
Pek yakında sene nihayeti bilânçosuna başlanacağı cihetle bilûmum kışlık mallarını ciddi bir
Tenzilâtla Satmağa Karar vermiştir
Toptan ve Perakende

Hususî garanti markaları:
" Scotch Sportsman,,
" Westminster ,,
" Smartex ,,
" Crombys,,paltoları v.s.

ISTANBUL
SULTANHAMAM 44
LEEDS, İNGİLTERE
17, YORK PLACE

Şaşılacak
şey mi ?

"ASPIRIN,, in soguk algınlığının çarçabuk önüne geçmesi hiç de hayret edilecek bir şey değildir. Bilâkis gayet tabiidir. "ASPIRIN,, gibi Bayer salibini taşıyan bir müstahzar mutlaka müessir olmalıdır.
Siz de aynı fikirde değil misiniz ?

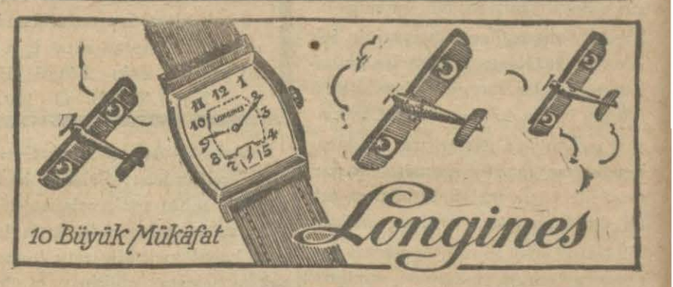

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

NISFI BEŞ SENE TAKSİTLE

Satılık Apartıman

Esas	Mevki ve Nevi
2	Beyoğlunda Meşrutiyet mahallesinde Harbiye caddesinde atik 9 mükerrer cedit 115-117 numaralı üç daireyi ve bir bodrum katını müştemil Selçuk apartmanı.

Mevki ve evfası mahsusası balâda yazılı apartmanın satışı aşağıdaki şeraitle müzayedeye konulmuştur:

1.— Müzayede kapalı zarf usuliledir. İhale 23-12-931 tarihine müsadif çarşamba günü İstanbul şubesinde icra edilecektir. Talipler bin lira teminat iraesine mecbur olup işbu teminat varakasını teklif mektuplarile beraber makpuz mukabilinde Bankaya tevdi etmelidirler.

2.— İhale bedeli defaten ve peşinen istifa olunur.

3.— Bedeli müzayedenin yüzde ellisinin peşinen tesviyesi mü kabilinde müşteriye beş seneye kadar ikraz yapılabilir.

4.— Fazla tafsilât için şubemize müracaat edilmesi. (4149)

Istanbul P. T. T. Başmüdüriyetinden:

Muhtelif eb'adda kestane cinsinden 350 adet telgraf direği 10-12-931 tarihinden itibaren münakasai aleniye suretile münakasaya vazedilmiştir. Münakasa 30-12-931 tarihinde saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin % 7,5 yüzde yedi buçuk teminatı mu vakkatlerini hâmilen yevmi mezkûrda Başmüdüriyette müteşekkil komisyona ve şartnameyi görmek isteyenlerin de her gün Başmüdiriyet kalemine müracaat eylemeleri.(4341).

Gümüshane Nafia Baş mühendisliğinden:

Gümüşane Vilâyeti dahilinde ve Trabzon - Erzurum yolunun Köprübaşı ile Zigana mevkii arasında iki, Kelkit - Erzincan yolunda birki cem'an üç adet 12 tonluk Ruslardan metrûk silindirlerin tamiri (6750) lira bedeli ile 1-12-931 tarihinden itibaren 21 gün müddetle münakasaya konulmuştur. Tenzilât yap mak ve fazla tafsilât almak istiyenlerin Gümüşane Nafia Başmühendisliğine müracaatları ilân olunur. (4476)

Marangozluk işleri

Edirne Erkek Muallim Mektebi Müdürlüğünden

Mektebimiz için yaptırılacak ve tahmin edilen yekûn fiatı "3760" liradan ibaret marangozluk işi:

Atelye masaları ve muhtelif eşya 20 Kânunuevvel 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle alenî usul ile münakasaya konulmuştur. İhalesi 9 Kânunusani 932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Edirne Hükûmet dairesinde müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır. Taliplerin resimleri ve şartnamesini görmek üzere her gün Mektep Müdürlüğüne ve müzayedeye iştirak için yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat mektupları ve Ticaret odasına kabul olunduklarma dair vesikaları ile mezkûr günde komisyona müracaatları. (4492).

100 kuruş yüzü ile kuştüyü yastık

İstanbul'da Çakmakçılar,sandalyacılarda Küştüyü fabrikası yüzile şilte 12,yüzile yorgan 15, yağlıboya yastık 5 liraya, küştüyünün kilosu 100 kuruştan başlar.Kuştüyü kumaşların her rengi vardır.Ucuz satılır.Tel.2.3027.

HAMIZI BEVLIN (ASİT URİK) KURBANLARI
Tıp akademisi reisi sabıkı profesöi (Lansero)tarafından tavsiye edilmiştir
Paris hastahaneleri mütaahhitleri
Şatelen müessesatı
15 büyük mükâfat

damla (inme)
fartı semen
romatizma
alâmı mafsaliye

hamızı bevl (asit urik) ile zehirlenmiş, alâm ve ıztırabatın tahtı tehdidinde bulunmuş olanlar ancak

URODONAL

sayesinde halâs olabilirler. Zira urodonal; hamızı bevli balleden yegâne maddedir. bilûmum eczahanelerde satılır.

Her akşam 23 Kânunuevvele kadar Eduardo Bianco Arjantine orkestrası Rouff'da Telefon: B.O. 977

Resmî İlânlar Türk Lt. Şirketi

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul eder

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753

Tasarruf haftası sizin için bir başlangıç olsun:

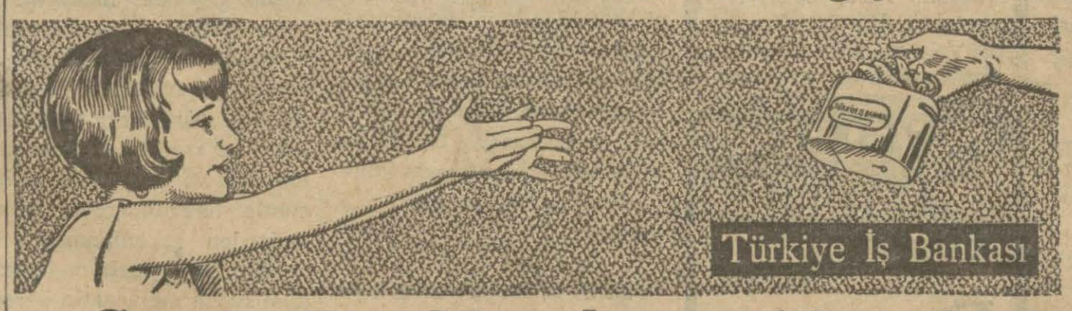

Siz de Bir Kumbara Alınız!

Gedikpaşa'da Jandarma Satın Alma Komisyonundan:

Jandarma ihtiyacı için bin dokuz yüz takım mamûl tavla elbisesi kapalı zarfla münakasaya çıkarılmıştır. İhalesi 4-1-932 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşten on altıya kadar yapılacaktır.Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için muayyen gün ve saatte teminatlarile beraber komisyonumuza müracaatları. (4410).

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Bir borçdan dolayi mahcuz ve paraya veçrilecek olan lüks salon takımı ve lüks büfe vesaire 26-12-1931 tarihinde saat 14,15 de Maçkada Narmanlı üst katında açık arttırma ile satılacağından taliplerin vaktinde dairemizin 931-2688 numerolu dosyasile mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur.

Istanbul Belediyesi ilânları

İnönü Yatı mektebi talebeleri için yaptırılacak 180 çift dahilî ve 180 çift haricî fotin kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasaya girmek için 149 lira teminat akçesi lâzımdır. Teminat akçesi nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz veya hükûmetçe mûteber tanınmış bankalardan birinin teminat mektbu ile olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubu ile şartnamenin pullu bir nüshası ve Ticaret odası vesikasını teklif mektubu içerisine koyarak ihale günü olan 11-1-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene verilmelidir. (4501)

Jandarma Satın Alma Komisyonu Riyasetinden:

Jandarma Umum Kumandanlığınca kapalı zarf usulile münakasaya konulan (169) kalem ecza ve malzemei tıbbiyeye talip çıkmadığından 4-1-932 pazartesi günü pazarlıkla mübayaa edilecektir. Mezkûr günde taliplerin Ankarada Jandarma umum kumandanlığı levazım müdiriyetine müracaatları. (4493)

Istanbul Deniz Levazımı Satınalma komisyonundan:

Metro	
3350	Efrat elbiselîgı şayak kumaş; Kapalı zarfla münakasası 11 - 2 inci Kâ. 932 pazartesi günü saat 10,5 da.
2400	Efrat kaputluğu şayak kumaş; Kapalı zarfla münakasası 11 - 2 inci Kâ. 932 pazartesi günü saat 10,5 da.

Deniz Efradının ihtiyacı olan yukarıda miktarı yazılı kumaşların hizasındaki gün ve saatte kapalı zarfla münakasası icra olunacağından şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve vermeğe talip olanların münakasa gün ve saatinde müvakkat teminatlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazımı Satınalma Komisyonuna müracaatları. (4478).

Tayyare YILBASI Piyangosu
Büyük ikramiye
1.000.000
Liradır.
Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır.
En iyi Yılbaşı hediyesi
Bir Tayyare Yılbaşı Piyango biletidir.
Biletler azalmaktadır.

MILLIYET MATBAASI